

Dél-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

II. évfolyam – 2008. évi 4. szám

Tartalom

Bevezető	2
Törvényességi Ellenőrzési Főosztály tájékoztatói	3
Tájékoztató a 2006. évi tavaszi ár- és belvíz miatti károk pótlólagos enyhítéséről szóló szabályokról	3
Az önkormányzat társulásban vállalt pénzügyi hozzájárulása nem teljesítése esetén irányadó eljárásról (az inkasszóról)	8
Tájékoztató a hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapítására vonatkozó rendelkezések változásáról	10
Többször előforduló törvénysértések Békés megyében	13
Hatósági Főosztály tájékoztatói	15
A hatósági statisztikai adatgyűjtés során felmerült jogértelmezési problémák	15
A természetes fürdővizek minőségi követelményeiről, valamint a természetes fürdőhelyek kijelöléséről és üzemeltetéséről	18
A kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény rendelkezéseiről	21
Tájékoztató a Hivatal által folytatott építésfelügyeleti eljárás menetéről	25
Szociális és Gyámhivatal tájékoztatói	28
Adatvédelem, adatkezelés, iratbetekintés a gyermekjóléti szolgáltatásban	28
A kiemelt jegyzők működési engedélyezési gyakorlatának eddigi tapasztalatai a gyermekjóléti és a szociális intézmények tekintetében	31
A kerekítés szabályai a gyermekvédelmi és a szociális pénzbeli és természetbeni ellátások összegének megállapítása során	33
Kérdések és válaszok / szociális pénzbeli és természetbeni ellátások	34
Szociális nyári gyermekétkeztetés	36
Információk elérhetőségekről, változásokról	38
Jegyzői változások Békés megyében (2008. február 20. – április 10.)	38
Jegyzői változások Csongrád megyében (2008. február 20. – április 20.)	38
Más szervek tájékoztatói	39
A Csongrád Megyei Egészségbiztosítási Pénztár tájékoztatója	39

Bevezető

Tisztelt Jegyző Asszony!

Tisztelt Jegyző Úr!

Bízom benne, hogy a Dél-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal Hivatali Tájékoztatójának 2008. évi 3. számában megjelent szakmai anyagok hasznos segítséget nyújtottak munkája során.

A Tájékoztató aktuális számában is időszerű témákat, jogszabályváltozásokat emeltünk ki, illetve fel kívánjuk hívni a Jegyző Kollégák figyelmét néhány értelmezési bizonytalanságra.

A 2006. évi tavaszi árvíz- és belvíz miatti a magántulajdonú ingatlanokban keletkezett károk pótlólagos enyhítésére nyílik lehetőség, melynek szabályait ismertetjük.

Közzéteszünk egy tájékoztatót az önkormányzatok társulásban vállalt pénzügyi hozzájárulásának nem teljesítése esetén követendő eljárásról, melynek kapcsán a társulási megállapodások módosítása, helyesbítése is szükségessé válhat.

Tájékoztatjuk az érintetteket, hogy változtak a hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapítására vonatkozó rendelkezések. Tájékoztatónkban ismertetjük a díj meghatározására vonatkozó részletes szabályokat.

A jövőbeni hibák előfordulásának csökkentése érdekében rávilágítunk a hatósági statisztikai adatgyűjtés során felmerült jogértelmezési problémákra is.

A kisajátítás kapcsán a korábbi törvényerejű rendeleti szabályozást új törvény váltotta fel 2008. év elejétől. Ismertetjük az új szabályozás főbb rendelkezéseit, különös tekintettel az előző szabályozáshoz képest megváltozott új szabályokra.

A helyes joggyakorlat biztosítása érdekében bemutatjuk a Hivatal által végzett építésfelügyeleti eljárás menetét.

Jogértelmezési kérdéseket vet föl, hogy a gyermekjóléti szolgálatok eljárásában milyen adatok és milyen mértékben adhatók ki, illetve ismertethetők meg. Közzéteszük ezzel kapcsolatban a részletes jogszabályi rendelkezéseket.

Ismertetjük a gyermekvédelmi és a szociális pénzbeli és természetbeni ellátások összegének kerekítésére vonatkozó szabályokat.

Az önkormányzatok által ellátásban részesített személyek adatainak jogszabályon alapuló bejelentési kötelezettségének pontos teljesítése érdekében közzéteszük a Csongrád Megyei Egészségbiztosítási Pénztár tájékoztatóját.

Remélem, hogy a Tájékoztató témakörei felkeltik érdeklődését és segítik tevékenységét.

2008. április 21.

Dr. Siket Judit
hivatalvezető

Törvényességi Ellenőrzési Főosztály tájékoztatói

Tájékoztató a 2006. évi tavaszi ár- és belvíz miatti károk pótlólagos enyhítéséről szóló szabályokról

Az önkormányzati és területfejlesztési miniszter 17/2008. (III. 28.) ÖTM számú rendeletével döntött a 2006. évi tavaszi árvíz- és belvíz miatti a magántulajdonú ingatlanokban keletkezett károk pótlólagos enyhítésének szabályairól. (Megjelent a Magyar Közlöny 52. számában)

A rendelet szerint a központi költségvetés pótlólagos és vissza nem térítendő állami támogatást nyújt a 2006 tavaszán kialakult rendkívüli ár- és belvíz miatti károk enyhítésére, a helyi önkormányzatok útján. A támogatások odaítélésénél a 155/2006. (VII. 26.) Korm. rendelet meghatározott rendelkezéseit és a miniszteri rendelet szabályait kell alkalmazni. (A Korm. rendelet alkalmazandó szabályait a tájékoztató végén dőlt betűtípussal idézzük.)

A támogatást az a természetes személy veheti igénybe,

- aki a 155/2006. (VII. 26.) Korm. rendelet 1. § (1)-(4) bekezdésében, a 2. §-ban, a 3. § (1)-(6) bekezdéseiben és (10)-(13) bekezdéseiben, a 6. § (1)-(2) és (4) bekezdésében, valamint a (7)-(8) bekezdésében meghatározott feltételeknek 2008. április 5-én, a miniszteri rendelet hatálybalépésének napján megfelel. A miniszteri rendelet alkalmazása során a Korm. rendelet 12. §-ában meghatározott értelmező rendelkezéseket is alkalmazni kell.
- aki a 2006. évben azért nem vette igénybe a támogatást, mert nem vállalta, hogy a helyreállított, újjáépített, vásárolt ingatlanra a támogatási összeg erejéig 10 évre jelzálogjog bejegyzésre kerüljön sor a Magyar Állam javára;
- akinek az esetében a kárfelmérés 2006. június 14-ig megtörtént úgy, hogy a kárt a kárfelméréssel egyidejűleg a helyi önkormányzat nyilvántartásba vette és erről tájékoztatta a közreműködő szerveket;
- aki a károsodott ingatlanát önerőből teljesen vagy részlegesen helyreállította, újjáépítette vagy másikat vásárolt, vagy ezek hiányában az ingatlan a káresemény óta változatlan műszaki állapotban van.

Nem feltétele a támogatás nyújtásának a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alappal történő szerződéskötés.

A már befejezett helyreállítás, újjáépítés vagy vásárlás esetén kizárólag számla, vagy adásvételi szerződés és vételár-átvételi elismervény, banki átutalás, igazolás csatolását követően lehet a támogatást biztosítani.

Nem részesülhet támogatásban, aki az ingatlan tulajdonjogát a káresemény óta szerezte meg, kivéve az öröklés esetét, amennyiben az ingatlan az örökös állandó lakóhelye és az örökhagyó nem részesült ugyanezen a jogcímen korábban támogatásban.

A jegyző 2008. május 5-ig köteles tájékoztatni a jogosultakat a támogatás igénybevételenek lehetőségéről.

A jogosultak 2008. május 19-ig jelenthetik be kárigényüket a jegyzőnek. A határidő elmulasztása jogvesztő, ezért kiemelten fontos, hogy a jegyző az érintetteket megfelelően és

dokumentált módon tájékoztassa a lehetőségről. A jegyző a károsult nyilatkozatát köteles a korábbi nyilvántartáshoz csatolni. A nyilatkozatnak ki kell terjednie arra, hogy a károsodott ingatlant a jogosult önerőből teljesen, vagy részlegesen helyreállította, újjáépítette vagy másikat vásárolt, vagy ezek hiányában változatlan műszaki állapotban van.

A jegyző **2008. június 2-ig** igényelheti a szükséges keretösszeget a Magyar Államkincstár Regionális Igazgatóságának illetékes megyei szervezeti egységén keresztül. A jegyző az adatlapot a megyei újjáépítési bizottság részére is megküldi.

Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság illetékes megyei igazgatósága felülvizsgálja a jegyző által összeállított igényeket és a települési keretösszegekre vonatkozó javaslatát 2008. június 16-ig továbbítja az önkormányzati és területfejlesztési miniszternek, aki 2008. június 30-ig dönt a településeket megillető keretösszegekről és 2008. július 15. napjáig gondoskodik a támogatás folyósításáról.

A támogatott elszámolási határideje:

- az ingatlan teljes helyreállítását, újjáépítését vagy a vásárolt másik ingatlan vételárának kiegyenlítését követő 30 napon belül, legkésőbb
- 2009. június 30. napja.

A települési önkormányzat a keretösszeg rendeltetésszerű felhasználásáról 2008. december 31-ig, illetve a 2009. évre áthúzó esetekben 2009. december 31. napjáig a zárszámadás keretében és rendje szerint számol el.

A jegyző a támogatás felhasználásáról támogatottanként tételes elszámolást nyújt be 2008. december 15-ig a megyei újjáépítési bizottságnak, illetve a 2009. évre áthúzódó helyreállítási, újjáépítési munkák vagy másik ingatlan vásárlása esetén 2009. július 31-ig. A megyei újjáépítési bizottság jóváhagyja az elszámolást, amelyet tájékoztatásul megküld a Magyar Államkincstár Regionális Igazgatósága illetékes megyei szervének.

Amennyiben valamely megyében a megyei újjáépítési bizottság már nem működik, úgy e hatásköröket a megyei területfejlesztési tanács látja el.

Alkalmazandó rendelkezések a 155/2006. (VII. 26.) Korm. rendeletből:

1. § (1) A támogatás célja az ár-, illetve belvíz miatt károsodott és 2006. június 14-ig felmért lakóingatlanokban a káresemény időpontjában életvitelszerűen lakó, arra rászoruló károsult tulajdonos vagy hasznélvező lakhatási feltételeinek biztosítása.

(2) A támogatás feltétele, hogy

a) a károsodott ingatlan lakás céljára létesített és az ingatlan-nyilvántartásban lakóház vagy lakás megnevezéssel nyilvántartott, vagy ilyenként feltüntetésre váró ingatlan [kivéve a (4) bekezdésben foglaltakat];

b) a károsodott ingatlan építési engedéllyel épült vagy fennmaradási engedéllyel rendelkezik, illetve vélelmezhető, hogy építése és használatbavétele megfelelt az akkor hatályos jogszabályoknak;

c) az ingatlan a káresemény idején a tulajdonos vagy hasznélvező által – a települési önkormányzat jegyzője által igazoltan – életvitelszerűen lakott volt, feltéve, hogy a tulajdonos vagy a hasznélvező lakcíme a károsodott ingatlan címére van bejelentve;

d) a kár a Magyarország folyóin 2006 tavaszán kialakult rendkívüli árvízzel, vagy az ország egyes területein ezen év első hónapjaiban bekövetkezett jelentős belvízzel összefüggésben keletkezett és a települési önkormányzat 2006. június 14-ig felmérte;

e) a tulajdonos nyilatkozik arról, hogy az ingatlanra a kár keletkezésének időpontjában volt-e érvényes biztosítása, illetve a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alappal (a továbbiakban: WMA) kötött érvényes szerződése, továbbá arról, hogy ezek révén milyen összegű kártérítésben részesül, és mekkora a biztosítási önrész összege. A károsult köteles az önkormányzat felé a biztosítótól származó igazolást benyújtani.

(3) A (2) bekezdés c) pontjában foglalt feltétel alól mentesülhet az a tulajdonos, illetve hasznélvező, aki valamely átmeneti ok miatt nem lakta életvitelszerűen a károsodott ingatlan a káresemény időpontjában (pl. átmenetileg szolgálati lakásban lakik, tartós kórházi kezelés vagy utógondozás alatt áll).

(4) A támogatás kiterjedhet azokra a nem lakás céljára szolgáló lakóingatlanokra (üdülőre, nyaralóépületekre), amelyek építési engedéllyel épültek, vagy fennmaradási engedéllyel rendelkeznek, illetve vélelmezhető, hogy építésük és használatbavételük megfelelt az akkor hatályos jogszabályoknak, továbbá az ingatlan tulajdonosa (hasznélvezője) az ingatlan a káreseményt megelőzően is kizárólagos jelleggel – igazoltan – életvitelszerűen lakta, lakhatása más módon nem megoldható, bejelentett lakcíme a nem lakás céljára szolgáló ingatlan, és a kár más módon (biztosítás, WMA) nem térül meg.

2. § (1) A település támogatási keretösszegének megállapítása az e rendelet hatálybalépését megelőzően elvégzett kárfelmérés során jelzett becsült költségek alapján történik az alábbiak szerint:

a) biztosítással vagy WMA szerződéssel nem rendelkező, helyreállítható lakóingatlanok esetén a felmért helyreállítási költség 40%-a;

b) biztosítással vagy WMA szerződéssel nem rendelkező, nem helyreállítható lakóingatlanok esetén a felmért újjáépítési, vásárlási összeg 50%-a;

c) biztosítással vagy WMA szerződéssel rendelkező lakóingatlanok esetén a felmért helyreállítási, újjáépítési, vásárlási összeg 70%-a.

(2) A támogatás a károsodott lakóingatlanok ár- és belvizet megelőző műszaki tartalom és komfortfokozat szerinti helyreállítását szolgálja. Használt lakóingatlan vásárlására, vagy új lakóingatlan építésére kizárólag abban az esetben nyújtható támogatás, ha a károsodott ingatlan igazoltan – statikai okból vagy árvízvédelmi érdek miatt – nem lehet helyreállítani, illetve az ingatlan helyreállítása költségesebb, mint egy hasonló tulajdonságú lakóingatlan helyi forgalmi értéke.

3. § (1) Az egyes károsultak támogatásával, a települési keretösszeg elosztásával kapcsolatos feladatokat a jegyző látja el, melynek során figyelembe kell venni:

a) a károsultak egyedi szociális helyzetét és rászorultságát, illetve önerejét, valamint a helyi szociális ellátásokat szabályozó rendelet vonatkozó rendelkezéseit;

b) az 1. § (2) bekezdésében felsorolt szempontokat;

c) azt, hogy a támogatás elsősorban a károsodott ingatlan ár-, illetve belvizet megelőző műszaki tartalom és komfortfokozat szerinti helyreállításához használható fel. Amennyiben a károsodott ingatlan a 2. § (2) bekezdésében megjelölt ok miatt nem lehet helyreállítani, úgy a támogatás új lakás építésére, használt lakás vásárlására is felhasználható;

d) azt, hogy a támogatás kizárólag a helyreállítási, újjáépítési, vásárlási költség biztosítással, WMA kártalanítással nem fedezett (az önrész figyelembevételé után fennmaradó) részére nyújtható.

(2) Amennyiben a tulajdonos nem rendelkezett biztosítással, illetve WMA-val kötött szerződéssel, és a 2. § (2) bekezdésében megjelölt ok miatt nem helyreállítható lakóingatlan esetében 2 000 000 forintot meg nem haladó értékben vásárolt használt lakást, úgy 100%-os támogatás is biztosítható.

(3) Az egyes károsultaknak járó támogatási összeg megállapításánál a 2. § (1) bekezdésében foglalt támogatási százalékokat kell irányadónak tekinteni, melytől e § (1)-(2) bekezdésében foglaltak alapján lehet eltérni.

(4) Ha a tulajdonos használt lakást vásárolt, vagy a károsodott ingatlantól eltérő helyen új lakást épít, és a neki járó támogatás és a visszamaradó ingatlan értéke együttesen meghaladná a károsodott ingatlanok a káresemény előtti értékét, akkor a tulajdonos választása szerint

a) a visszamaradó ingatlant vagy ingatlanokat (telek és felépítmény) az illetékes települési önkormányzat részére ingyenes tulajdonszerzés céljából köteles felajánlani, vagy

b) a támogatási összeget a visszamaradó ingatlan forgalmi értékére tekintettel arányosan csökkenteni kell.

(5) Amennyiben az önkormányzat az ingatlant a (4) bekezdés a) pontjában meghatározott esetben nem fogadja el, az ingyenesen állami tulajdonba kerül.

(6) Az értékkövető biztosítással nem rendelkező, illetve a WMA-hoz nem csatlakozott károsult magánszemély akkor részesülhet támogatásban, ha vállalja, hogy a helyreállított, újjáépített vagy vásárolt ingatlanára olyan határozatlan tartamú lakásbiztosítási szerződést köt, amely tartalmazza az ár- és belvizi károk fedezetét, és a magánszemély vállalja a lakásbiztosítás legalább 10 éven keresztül fenntartását, vagy csatlakozik a WMA-hoz. Amennyiben külön jogszabály szerint a WMA-val nem köthető szerződés, a biztosítási kötelezettség alól a károsult akkor mentesülhet, ha az adott területre nem köthető biztosítás egyik biztosítótársaságnál sem.

...

(10) Nem nyújtható támogatás

a) a lakóingatlanon lévő nem lakás céljára szolgáló építményekre (pl. gazdasági épületekre, garázsra, műhelyre, kerítésre);

b) a nem lakás céljára szolgáló egyéb építményre [pl. üdülőre – ide nem értve az 1. § (4) bekezdésében foglaltakat], illetve a tulajdonos vagy hasznélvező által nem életvitelszerűen lakott ingatlanra (pl. bérlakás céljára hasznosított lakóingatlanra);

c) annak a tulajdonosnak, akinek a lakcíme nem a károsodott ingatlan címére van bejelentve;

d) a lakhatás tényét nem befolyásoló tisztasági, esztétikai jellegű károokra;

e) a károsult szándékos magatartása vagy bizonyítható felelőtlensége miatt keletkezett károokra.

(11) Támogatásra a károsodott lakóingatlan tulajdonosa jogosult, amennyiben – a helyi önkormányzat részére adott nyilatkozata alapján – neki, az ingatlant életvitelszerűen lakó hasznélvezőnek vagy vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozójának nincs egyéb lakóingatlan a tulajdonában.

(12) A támogatási megállapodás megkötésére a károsulttal – a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 139. §-a (1) bekezdésének d) pontjában megállapított jogkörében eljárva – a polgármester jogosult.

(13) A támogatás folyósításának részleteit, feltételeit, a részelszámolások teljesítését a támogatási megállapodásban kell rögzíteni.

6. § (1) A jegyző a támogatott károsultakról köteles nyilvántartást vezetni, amelynek tartalmaznia kell:

a) a támogatott tulajdonos adatait;

b) a lakcímre és az életvitelszerű otthlásra vonatkozó igazolásokat;

c) a károsodott ingatlan címét;

d) azt, hogy a támogatás helyreállítást, újjáépítést vagy használt lakás vásárlását szolgálja;

e) a támogatást megállapító határozat számát;

f) a támogatás összegét;

g) a kifizetések időpontját, és az azokról szóló bizonylatokat;

h) a 3. § (6) bekezdése szerinti esetekben a megkötött biztosításra vagy WMA szerződésre vonatkozó adatokat.

(2) Helyreállítás vagy újjáépítés esetén a jegyző a támogatási összeg részleteinek kifizetését megelőzően, vagy azt követően jegyzőkönyvben igazolja a kivitelezési munkálatok elvégzését.

...

(4) A polgármesteri hivatal ügyintézője a helyszínen ellenőrzi a kivitelezést, és arról jegyzőkönyvet vesz fel.

...

(7) A települési keretösszeg felhasználásának jogszerűségét az illetékes megyei újjáépítési bizottság vizsgálja.

(8) A támogatás felhasználására egyebekben az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

12. § E rendelet alkalmazásában:

a) gazdálkodó szervezet: a Polgári Törvénykönyv szerinti gazdálkodó szervezet, valamint a Magyarországon fiókteleppel vagy kereskedelmi képvisellel rendelkező külföldi vállalkozás;

b) természetes személy/magánszemély: a magyar állampolgárok, illetőleg EGT tagállam állampolgárai, külföldiek esetében legalább egy éve életvitelszerűen Magyarországon tartózkodó külföldiek;

c) épület: az olyan építmény, amely a környező külső tértől épületszerkezetekkel részben vagy egészben elválasztott teret alkot, és ezzel az állandó vagy időszakos tartózkodás, illetőleg használat feltételeit biztosítja, ideértve az olyan önálló létesítményt is, amely részben vagy teljes belmagasságával a környező csatlakozó terepszint alatt van. Épületrész az épület műszakilag elkülönített, külön bejárattal ellátott része, amely azzal felel meg lakásnak vagy üdülőnek, hogy az ingatlan-nyilvántartásban önálló ingatlanként nem szerepel;

d) lakóépület: túlnyomórészt (a hasznos alapterület 50%-át meghaladó mértékben) lakást tartalmazó épület;

e) lakás: a lakások és helyiségek bérletére, valamint elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvényben foglaltak alapján ilyenek minősülő és az ingatlan-nyilvántartásban lakóház, lakóépület, lakás, kastély, villa, udvarház megnevezéssel nyilvántartott vagy ilyenként feltüntetésre váró ingatlan, továbbá minden, az ingatlan-nyilvántartásban más megnevezéssel nyilvántartott, de használatbavételi, fennmaradási engedélye szerint lakásnak minősülő ingatlan;

f) üdülő: az ingatlan-nyilvántartásban üdülőként (üdülőépület, hétvégi ház, apartman, nyaraló, vadászház stb.) feltüntetett vagy ilyenként feltüntetésre váró, ennek hiányában hatósági engedély alapján üdülőnek épült épület;

g) lakóépületrész: a lakóépületnek a lakástól végleges falsíkokkal elkülönített, önálló bejárattal ellátott, lakásnak, üdülőnek nem minősülő helyisége vagy helyiségcsoportja;

h) nem lakás céljára szolgáló helyiség: amely kizárólag ipari, építőipari, mezőgazdasági, vízgazdálkodási, kereskedelmi, tárolási, szolgáltatási, igazgatási, honvédelmi, rendészeti, művelődési, oktatási, kutatási, egészségügyi, szociális, jóléti és más gazdasági célra szolgál.

Készítette:

Dr. Bálint Anna

Törvényességi Ellenőrzési Osztály
Békés Megyei Kirendeltség

Az önkormányzat társulásban vállalt pénzügyi hozzájárulása nem teljesítése esetén irányadó eljárásról (az inkasszóról)

2008. január 1-jén lépett hatályba a Magyar Köztársaság 2008. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CXLVI. törvény, amelynek 20. §-a módosította a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvényt (Tct.). A módosítás értelmében a társulási megállapodásnak tartalmaznia kell „az önkormányzatok vállalt pénzügyi hozzájárulása nem teljesítése esetén irányadó eljárást (a társulás döntésétől függően az azonnali beszédési megbízás – inkasszó – alkalmazását)” (Tct. 3. § (1) bekezdés h) pont). A törvénymódosítást az indokolta, hogy a többcélú kistérségi társuláson belüli feladatellátást veszélyeztetheti, ha valamely önkormányzat nem teljesíti önként a vállalt pénzügyi hozzájárulás befizetését.

A jogszabály nem tartalmaz konkrét határidőt a társulási megállapodás módosítására vonatkozóan, de arra nyilván **ésszerű határidőn belül** sort kell keríteni, ezért ezúton is felhívjuk a jegyző kollégák figyelmét a szükséges módosítás előkészítésére. A megállapodások erre is kitérő módosítását a Közigazgatási Hivatal célvizsgálat keretében ellenőrizni fogja.

Arra is szükséges itt utalni, hogy a 2007. évi CXLVI. törvény módosított több rendelkezést a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvényben (Ttv.) is, ezáltal több szakaszában (7-8. és 18. §-aiban), a társulások különböző formái esetében van utalás az azonnali beszédési megbízás – inkasszó – alkalmazására. A **törvény alapján** amennyiben az önkormányzatok **a jogi személyiségű társulást fejlesztési, beruházási céllal** hozzák létre, úgy a 18. § (2) bekezdés alapján a társulási megállapodásban azt is elő kell írni, hogy ha a székhely önkormányzat nem tesz eleget a vállalt fizetési kötelezettségének, úgy a társulás új székhely önkormányzat kijelöléséről dönthet, amelyet egyúttal felhatalmaz arra, hogy a korábbi székhely önkormányzat ellen azonnali beszédési megbízást (inkasszót) nyújtson be.

A törvény módosítását indokolta, hogy az EU-s beruházások jelentős része a jövőben – feltételezhetően – az önkormányzatok társulásában valósul meg. A megvalósítást és a támogatások lehívását akadályozhatja, ha valamely résztvevő település időben nem tesz eleget a vállalt fizetési kötelezettségének, ezért a társulásnak – ezen belül a beruházásért felelős (székhely) önkormányzatnak – biztosítani kell a szükséges eszközöket. A törvény szerint eddig is lehetőség volt arra, hogy a társulás megállapodásban rögzítse a nem teljesítés esetén alkalmazható szankciókat, azonban a szabályozás ezt nem tette kötelezővé, így megállapodás hiányában a társulások nem tudták alkalmazni ezt az intézkedést, illetve nem volt semmilyen jogi eszköz a probléma megoldására.

Az önkormányzatok nehéz anyagi helyzete nyomán elterjedőben van a **körjegyzőség** alakítása, ennek kapcsán már több esetben problémát okozott és okoz a közös hivatal működtetése során, hogy a feladatellátáshoz való hozzájárulást a tagönkormányzatok nem, vagy nem megfelelő időben fizetik meg. Az önkormányzati és közigazgatási feladatok biztonságos ellátása **indokoltta teszi** az önkormányzatok által nem teljesített pénzügyi hozzájárulások kikényszeríthetőségét is, ezért a körjegyzőségi megállapodásban ennek kiegészítő szabályozását javasoljuk. Az előbbi mondatunkat indokolja, hogy a körjegyzőség álláspontunk szerint az intézményfenntartó társulás speciális esete, ezért analóg módon alkalmazhatók a körjegyzőségi (társulási) megállapodás tartalmára a Ttv. előírásai.

A társulási megállapodásban nem elég csak utalni az inkasszó lehetőségére, hanem az annak alkalmazását megelőző eljárásokra vonatkozó konkrét előírásokat is szükséges beépíteni. A **szabályozandó kérdések** köre lehet a következő:

- Küld-e és mikor (a fizetési határidőt követő hány napon belül) fizetési felszólítást a jogosult a kötelezett önkormányzatnak.
- Biztosít-e a társulás lehetőséget részletfizetésre, ha igen, milyen indokok és feltételek alapján, mikor dönt az igénybevétel lehetőségéről.
- Egyes társulásban ellátott feladatok esetén felmerülhet a szolgáltatás felfüggesztése.

Az inkasszó alkalmazásának egy másik vetületére is fel kell hívni a figyelmet, ugyanis a szintén ez év elejétől (a korábban ismertetett indokok és a 2007. évi CXLVI. törvény alapján) módosult szabályok, konkrétan az Áht. 63. § (6)-(7) bekezdése és a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény 4. § (2) bekezdése alapján, ha az azonnali beszedési megbízás 60 napon belül nem teljesül, kezdeményezni lehet az adósságrendezési eljárás megindítását. A fizetésképtelenség elhúzódása a **kötelezően** elrendelendő „önkormányzati csődeljárás” megindítását is indokoltta teheti, az adósságrendezési eljárásáról szóló törvény 5. §-a figyelembevételével.

Az inkasszó egy olyan átutalás, melyet nem a számlatulajdonos, hanem a követelő fél (jogosult) kezdeményez saját bankjánál, és ennek hatására a számlatulajdonos számlája megterhelődik a kötelezettség összegével. A belföldi fizetési forgalomban alkalmazható fizetési módok egyike az azonnali beszedés (azonnali inkasszó), **az alkalmazása gyakorlati és banktechnikai szabályait** a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 21/2006. (XI. 24.) MNB **rendelet** 25. §-a tartalmazza. Ezen szakasz (6) bekezdése szerint a kötelezett bankszámláját vezető hitelintézet az azonnali beszedési megbízásról annak (rész)teljesítése, illetőleg sorba állítása előtt nem értesítheti a kötelezett számlatulajdonost, és hozzájárulása nélkül vagy esetleges kifogása ellenére terheli meg a bankszámlát.

Az azonnali beszedési megbízás (prompt inkasszó) egy olyan jogintézmény, amely több szálon kötődik a bírósági végrehajtáshoz. Bírósági végrehajtásra akkor kerülhet sor, ha az

azonnali beszédési megbízás nem vezetett eredményre, és ezt igazolni is kell, tehát az eljárás előtt kötelező megkíséríteni az azonnali beszédési megbízást. Így az önkormányzatok közötti pénzügyi finanszírozási viták során kötelező az inkasszót alkalmazni a bírósági végrehajtás kezdeményezése előtt, mivel a kötelezettnek és a jogosultnak is van pénzforgalmi számlája.

Készítette:

Dr. Kása Róbert

Törvényességi Ellenőrzési Osztály
Békés Megyei Kirendeltség

Tájékoztató a hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapítására vonatkozó rendelkezések változásáról

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hgt.) 21. § (1) bekezdése alapján a települési hulladékkezelési közszolgáltatás megszervezése és fenntartása a települési önkormányzatot terhelő közfeladat. Ennek kapcsán – a Hgt. 23. § f) pontja szerint – a települési önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati rendeletben állapítja meg az ingatlanulajdonost terhelő díjfizetési kötelezettséget, az alkalmazható díj legmagasabb mértékét, megfizetésének rendjét, az esetleges kedvezmények eseteit vagy a szolgáltatás ingyenességét.

A Hgt. 25. § (4) bekezdésének rendelkezése szerint a közszolgáltatás díját meghatározó önkormányzati rendelet elfogadását megelőző, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 43. §-a szerinti vizsgálati elemzés részeként a közszolgáltatás rendjére és módjára tekintettel részletes költségelemzést kell készíteni. A költségelemzést – a közszolgáltató jogszabályi feltételek szerint készített javaslata alapján – a jegyző terjeszti elő.

A díj megállapítására vonatkozó részletes szabályokat eddig a települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól szóló 242/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet tartalmazta, amelyet azonban az azonos című 64/2008. (III. 28.) Korm. rendelet teljes egészében hatályon kívül helyezett. A korábbi rendeletet felváltó ezen új kormányrendelet (a továbbiakban: R.) 2008. március 31. napján lépett hatályba, és a Magyar Közlöny 2008. évi 52. számában jelent meg.

A rendeleti szabályozás megváltoztatásának közvetlen indokaként az szolgál, hogy a Magyar Köztársaság 2008. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CXLVI. törvény – többek között – a Hgt. a közszolgáltatási díj megállapításának általános szabályait rögzítő 25. §-át is módosította. A Hgt. módosított 25. §-a továbbra is fenntartja azt az alapvető jelentőségű követelményt, hogy a közszolgáltatás díját az elvégzett szolgáltatással arányosan kell meghatározni és a korábbi szabályozáshoz hasonlóan általános szinten rögzíti, hogy ennek kapcsán milyen tényezőket kell figyelembe venni. A Hgt. módosításának további folyamánként **lehetővé vált a kéttényezős hulladékkezelési közszolgáltatási díj önkormányzati rendeletben történő széles körű bevezetése**, illetve az üdülőingatlan tulajdonosok mellett a továbbiakban már az **időlegesen használt ingatlanok tulajdonosai vonatkozásában** is külön rögzítésre került **a közszolgáltatási díj arányosításának** törvényi követelménye. A módosított Hgt.-vel való összhang megteremtése érdekében így a részletes

szabályokat tartalmazó 242/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet is felülvizsgálatra szorult, amelynek a Kormány a R. megalkotásával tett eleget.

A R. – a korábbi kormányrendelet „ömlesztett szabályozásával” ellentétben – a könnyebb áttekinthetőség érdekében külön-külön határozza meg a közszolgáltatási díj megállapításának általános szabályait, a díjfizetési kötelezettségre vonatkozó rendelkezéseket, végül a települési szilárd-, illetve folyékony hulladék közszolgáltatási díjának megállapítására vonatkozó részletes követelményeket.

A közszolgáltatási díj megállapításának általános rendeleti szabályai közül kiemelendő, hogy a korábbi rendelkezésekhez hasonlóan a közszolgáltatási díjat továbbra is legalább egyéves díjfizetési időszakokra kell megállapítani a települési szilárd-, illetve folyékony hulladék kezelése kapcsán a díjat külön-külön meghatározva. Séma, vagy díjképlet alkalmazása esetén a továbbiakban a díjszámítás módszertanát és a díjképlet elemeit is részletesen meg kell határozni és közzé kell tenni. A közszolgáltatási díjat ezután is az általános forgalmi adó nélkül számított egységnyi díjtételek alapján kell meghatározni.

Az egységnyi díjtételek meghatározása érdekében a R. nem taxatív jelleggel ugyan, de részletesen megjelöli, melyek azok a közszolgáltatói ráfordítások, költségek, amelyeket a díjak megállapításánál figyelembe kell venni. Ennek kereteit a szolgáltató hatékony működéséhez szükséges folyamatos költségek és ráfordítások megtérülése, valamint a közszolgáltatás fejleszthető fenntartásához szükséges költségek és ráfordítások fedezetének biztosítása határozza meg. A díjsökkentő tényezők meghatározása is a R. általános szabályokat rögzítő részében kapott helyett.

Továbbra is fennmaradt a helyi kedvezmények önkormányzati finanszírozásának elve, így ha az önkormányzat a közszolgáltatási díjat a R. vonatkozó szabályai alapján számított díjnál alacsonyabb mértékben állapítja meg, akkor a különbséget díjkompenzáció formájában továbbra is köteles a közszolgáltatónak megtéríteni. Abban az esetben, ha az önkormányzat díjkedvezményt, mentességet, vagy ingyenességet állapít meg, köteles a felmerülő költségeket a közszolgáltató számára megtéríteni.

Az új kormányrendelet a korábbihoz képest apróbb pontosításokat tartalmaz a közszolgáltatási díjfizetési kötelezettség részletes szabályozása terén. A díjfizetésre kötelezett továbbra is számla ellenében, meghatározott időszakonként utólag köteles a díjat megfizetni. A számlának a díjképzés meghatározott elemeit is tartalmaznia kell.

Az új rendelkezések alapján lehetővé válik a települési önkormányzat képviselő-testülete számára, hogy a lakosság szempontjából kedvezőbb megoldást válasszon a kialakított két díjfizetési módszer – azaz a kéttényezős, illetve a mennyiségarányos rendszer – közül a helyi viszonyok ismeretében. A kéttényezős rendszer esetében a képviselő-testület az alapidíjat és a szolgáltatással arányos díjat külön-külön határozza meg, és e két elem együttesen eredményezi a felmerülő összes elszámolható költség és bevétel egyenlegét, vagyis a fizetendő díjat. A kéttényezős közszolgáltatási díj alkalmazására a R. szerint csak a települési szilárd hulladék kezelésére irányuló közszolgáltatási díj esetében van lehetősége az önkormányzatnak.

Amennyiben a települési szilárd hulladéokra vonatkozóan az önkormányzat (továbbra is) egytényezős (mennyiségarányos) közszolgáltatási díjat alkalmaz, annak megállapítása az általános forgalmi adó nélkül számított egységnyi díjtétel meghatározása útján történik.

Az egységnyi díjtételt úgy határozhatjuk meg, hogy a R. általános díj-megállapítási szabályai szerint figyelembe veendő költségek és ráfordítások összegét elosztjuk a várható szolgáltatási mennyiség összegével. A várható szolgáltatási mennyiség összege a településen szolgáltatást igénybe vevők száma és a fajlagos hulladékmennyiség szorzata. (A fajlagos hulladékmennyiség meghatározása a közszolgáltató által továbbra is kötelezően készítendő javaslatához kapcsolódó díjkalkuláció része, melyet az előző évi tényleges szolgáltatási mennyiség alapján kell számítani.)

A fizetendő közszolgáltatási díj az egységnyi díjtétel és a díjfizetési időszakban ürített hulladékmennyiség szorzata. Az ürített hulladékmennyiség az edényszám, az ürítési szám és a tömegben, vagy térfogatban meghatározott hulladékmennyiség szorzata.

Ezzel szemben – mint említettük – a kéttényezős közszolgáltatási díj két részből tevődik össze: az alapidjából (rendelkezésre állási díj) és az ürítési díjből. A fizetendő közszolgáltatási díj az alapidj és az ürítési díj összege.

Az alapidj a R. általános részében rögzítettek szerinti számlázás és díjbeszedés, környezetvédelmi kiadás és ráfordítás, hulladékkezelő létesítmény, eszköz elhasználódásából eredő felújítás, pótlás, korszerűsítés, bővítés, rekonstrukció együttes költsége éves összegének az ingatlanra számított része. Az alapidj összegének felső határa oly módon korlátozott, hogy az legfeljebb a közszolgáltatási díj 40 %-a lehet.

A kéttényezős díj másik elemét, az ürítési díjat az egytényezős közszolgáltatási díj megállapítására vonatkozó szabályok szerint határozhatjuk meg, azzal a különbséggel, hogy az ürítési díj egységnyi díjtétele meghatározása során a költségek és ráfordítások között már nem vesszük figyelembe az alapidjnál érvényesítendő költségelemeket. Az ürítési díj az így kapott egységnyi díjtétel és a díjfizetési időszakban ürített hulladékmennyiség szorzata. Az ürített hulladékmennyiséget azonosan az előzőekkel az edényszám, az ürítési szám és a tömegben, vagy térfogatban meghatározott hulladékmennyiség szorzatából állapíthatjuk meg.

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának 4289/2006. számú jelentése következményeként új elemként jelenik meg a jogi szabályozásban, hogy az üdülőingatlanok mellett a továbbiakban az időlegesen használt ingatlanok vonatkozásában is alkalmazhatóvá válik a díjfizetési kötelezettség arányos csökkentése a helyi rendeletben. Az időlegesen használt ingatlanok esetében hónapokban, vagy negyedévekben meghatározott mértékű használati szezont kell megállapítani, és a fizetendő közszolgáltatási díj megállapításánál a díjfizetési időszak helyett a használati szezon időtartamát kell alapul venni.

A települési folyékony hulladéokra vonatkozó közszolgáltatási díj megállapítása kapcsán nem említhetünk meg lényeges változást. Itt az egységnyi díjtétel továbbra is az elszállításra kerülő folyékony hulladék egységnyi térfogatának kezelési díja, vagy az ingatlanon keletkező megfelelően számított folyékony hulladékmennyiség egységnyi térfogatának, illetve külön jogszabály alapján engedélyezett szennyvíz-elszikkasztás esetében az elszállításra kerülő folyékony hulladék egységnyi térfogatának kezelési díja. (A Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programról szóló 25/2002. (II. 27.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó települések esetében a szabályozás ezen belül külön határidők szerint speciális.) Folyékony hulladékra vonatkozóan a fizetendő közszolgáltatási díj az egységnyi díjtételnek, a szolgáltatási mennyiségnek és a szolgáltatás gyakoriságának szorzata,

vagy az egységnyi díjtételnek és az ingatlanon keletkező folyékony hulladék mennyiségének a szorzata.

Készítette:

Dr. Laurinyecz Attila
Törvényességi Ellenőrzési Osztály
Békés Megyei Kirendeltség

Többször előforduló törvénytértések Békés megyében

A Békés Megyei Kirendeltség 2008. március hónapban 28 írásos észrevételt adott ki a települési és kisebbségi önkormányzatok képviselő-testületeinek.

1.) Az észrevételek zöme a 2008. évi költségvetési koncepcióhoz kapcsolódó mulasztásos vagy egyéb jogsértés miatt került megküldésre. 13 kisebbségi önkormányzat nem tárgyalta meg 2007. november 30-ig a települési önkormányzat költségvetési koncepcióját, 6 települési önkormányzat pedig elmulasztotta csatolni a kisebbségi önkormányzatok véleményét a következő évi költségvetési koncepcióhoz.

Az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Ámr.) 28. § (3) bekezdése szerint:

„**A polgármester** a helyi önkormányzatnál működő bizottságok véleményét a szervezeti és működési szabályzatban foglaltak szerint kikéri, és **a települési, illetve területi kisebbségi önkormányzatnak a koncepció tervezetről alkotott véleményével együtt a koncepcióhoz csatolja**. Ahol pénzügyi bizottság működik, annak az egész koncepcióról véleményt kell alkotnia”.

Az érintett települési és kisebbségi önkormányzatok figyelmét felhívtuk az Ámr. szabályainak maradéktalan betartására.

2.) Két kisebbségi és egy települési önkormányzatnak küldtünk ki észrevételt a jegyzőkönyvek késedelmes megküldése miatt. Az érintettek figyelmét felhívtuk, hogy az Ötv. 17. § (1) bekezdése szerint a képviselő-testület üléséről jegyzőkönyvet kell készíteni, amely a megjelent képviselők és meghívottak nevét, a tárgyalt napirendi pontokat, a tanácskozás lényegét, a szavazás számszerű eredményét és a hozott döntéseket tartalmazza. A jegyzőkönyv elkészítéséről a jegyző gondoskodik. **A jegyzőkönyvet az ülést követő tizenöt napon belül a jegyző köteles megküldeni a Kormány által rendeletben kijelölt szervnek (közigazgatási hivatal)**. A jegyzőkönyvek határidőben történő felterjesztése a törvényességi ellenőrzés intézményének alapvető jelentőségű követelménye, a testületi jegyzőkönyvek megküldésének hiányában a törvényességi ellenőrzés értelmetlenné és tartalmatlanná válik.

3.) Egy települési, egy kisebbségi önkormányzatnak és egy bizottságnak adtunk ki írásos észrevételt működésbeli hiányosságok miatt.

A legsúlyosabb jogsértés a nyílt és zárt ülések szabályainak nem megfelelő alkalmazása.

A következőkre hívtuk fel a figyelmet. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 12. § (3) bekezdése főszabályként mondja ki, hogy a képviselő-testület ülése nyilvános. A 12. § (4) bekezdése az alábbi rendelkezéseket tartalmazza a zárt ülés megtartásával kapcsolatban:

„(4) A képviselő-testület

a) zárt ülést **tart** választás, kinevezés, felmentés, vezetői megbízatás adása, illetőleg visszavonása, fegyelmi eljárás megindítása, fegyelmi büntetés kiszabása és állásfoglalást igénylő személyi ügy tárgyalásakor, **ha az érintett a nyilvános tárgyalásba nem egyezik bele**; továbbá önkormányzati, hatósági, összeférhetlenségi és kitüntetési ügy, valamint vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárás tárgyalásakor;

b) zárt ülést **rendelhet el** a vagyonával való rendelkezés és az általa kiírt pályázat tárgyalásakor, ha a nyilvános tárgyalás üzleti érdeket sértene.”

A zárt ülés megtartásának tehát pontosan meghatározottak a szabályai, melyek alapján két esetkört különböztethetünk meg. Az egyik esetben a testületnek nincs mérlegelési joga, zárt ülést köteles tartani, ha a személyében érintett nem járul hozzá a nyilvános tárgyaláshoz, illetve az önkormányzati hatósági, összeférhetlenségi, kitüntetési és vagyonyilatkozatokkal kapcsolatos ügyek tárgyalása során. Figyelemmel arra, hogy ezekben az esetekben a képviselő-testület a törvény alapján köteles zárt ülést tartani, úgy ezekben az esetekben erről külön határozatot hozni nem kell, mivel nincs is mérlegelési jogköre a testületnek.

A zárt ülés megtartásának másik esete, amikor a testület mérlegelésétől függ, hogy zárt ülést tart-e vagy sem. A mérlegelési jogköre azonban csak két ügykörre vonatkozik, a vagyonával való rendelkezés és az általa kiírt pályázat tárgyalásakor, ha a nyilvános tárgyalás üzleti érdeket sértene. Az üzleti érdek fogalmát a törvény pontosan nem határozza meg, de ez nyilvánvalóan felmerülhet mind az önkormányzat oldaláról, mind pedig a napirenddel érintett más szerv, személy vonatkozásában is. Az önkormányzatnak mint **tulajdonosnak** lehetnek üzleti érdekei, így a zárt ülést csak ebben az esetben lehet elrendelni. Ezekben az esetekben a testület határozattal dönt a zárt ülés elrendeléséről.

4.) Két önkormányzatnak az aljegyzői pályáztatás szabályainak megsértése miatt került észrevétel kiküldésre. Az egyik esetben azért, mert két aljegyző került alkalmazásra úgy, hogy az Ötv. 36. § (1) bekezdése erre nem ad lehetőséget, a másik esetben azért, mert a pályázati feltételek alkotmányellenes kritériumot is tartalmaztak.

Egy önkormányzat szervezeti és működési szabályzatát is kifogásoltuk, mivel a képviselőknek lehetőséget adott arra, hogy a bizottságokban helyettesítő személyt állítsanak.

Készítette:

Dr. Bálint Anna

Törvényességi Ellenőrzési Osztály
Békés Megyei Kirendeltség

Hatósági Főosztály tájékoztatói

A hatósági statisztikai adatgyűjtés során felmerült jogértelmezési problémák

Az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: ÖTM) felé az éves hatósági statisztikai adatgyűjtés során több esetben előfordult, hogy többszöri egyeztetést követően sikerült csak a hatósági statisztikához megfelelő adatokat szolgáltatni az önkormányzatoktól.

A pontos adatszolgáltatás egyre nagyobb jelentőséggel bír, melyet az ÖTM Önkormányzati és Lakásügyi Szakállamtitkárának 303-9048/2007. számú leirata is megerősített, mely szerint: „... a hatósági statisztika adatai a döntés-előkészítés során várhatóan fokozott szerephez jutnak.”

Fentiek előrebocsátása után – elismerve, hogy a költségvetés-készítés időszakában kevés idő maradt erre a jelentésre – a jövő évi adatszolgáltatás pontosságát elősegítendő, az alábbi útmutató került összeállításra, mely a táblázatok kitöltéséhez kíván segítséget nyújtani a leggyakrabban előforduló értelmezési problémák megválaszolásával.

ÚTMUTATÓ A TÁBLÁZATOK KITÖLTÉSÉHEZ

MINDKÉT TÁBLÁZATBAN CSAK A HATÓSÁGI ÜGYEKBEN HOZOTT DÖNTÉSEKET KELL SZEREPELTETNI.

Nem szerepelhet olyan döntés adatként, amelyben nem hatósági ügyben hozott döntést a testület, a polgármester, a bizottság, vagy a jegyző. Így nem kell feltüntetni egyik táblában sem pl. a költségvetéssel, a gazdálkodással kapcsolatos testületi döntéseket, a közterület elnevezésével kapcsolatban, vagy a sporttámogatás tárgyában hozott döntéseket, továbbá pl. a rendőrkapitány beszámolója kapcsán hozott képviselő-testületi döntést.

A hatósági ügy fogalmát a Ket. 12. § (2) bekezdése definiálja.

Az önkormányzati és területfejlesztési miniszter 12/2006. (XII. 18.) ÖTM rendeletének különös része tartalmazza, hogy az egyes ágazatokhoz milyen ügykörtípusok tartoznak.

1./ A II/1. számú államigazgatási ügyek táblája helyes kitöltéséhez az alábbiakra hívjuk fel a figyelmet:

A döntéshozói oldal: Ebben a táblában a polgármester, a jegyző és a polgármesteri hivatal ügyintézője hatáskörében hozott döntések lehetnek.

A jogalkotó az államigazgatási hatósági ügyeket szinte 100 %-ban a jegyzőkhöz telepítette, csak kivételes esetben állapított meg a polgármesternek, illetve a hivatal ügyintézőjének államigazgatási hatósági hatáskört.

A polgármesteri hivatal ügyintézőjének önálló hatásköre van az alábbi területeken például:

- az anyakönyvvezetőnek az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 1982. évi 17. tvr. alapján,

- a gyermekvédelmi és gyámügyi ügyintézőnek a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján.

Polgármester a katasztrófavédelemmel kapcsolatban hoz államigazgatási hatósági döntéseket.

Ügyintézőnél kizárólag gyámügyi igazgatásban és anyakönyvi igazgatásban lehet tehát hatáskör. (Hagyatéki ügyben fordulhat elő még, hogy az ügyintéző biztosítási intézkedést tesz a 6/1958. (VII. 4.) IM rendelet alapján).

A jegyző részéről a kiadmányozási jog gyakorlásának átruházása az ügyintézőre nem jelenti a hatáskör átadását (hatáskört csak törvény, vagy kormányrendelet telepíthet).

Ágazatonkénti bontás:

A pénzügyek sorában (A ágazat) csak adóigazgatási ügyek szerepelhetnek, azok pedig jegyzői hatáskörben vannak (tehát sem polgármester, sem ügyintéző oszlopában nem lehet számadat).

Az egészségügyi igazgatás és a szociális igazgatás sorában (B és C ágazat) polgármester, ügyintéző szintén nem hozhat döntéseket, csak a jegyző.

Az egészségügyi igazgatás sorában hatósági ügyben hozott döntésként itt kell feltüntetni az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság tárgyában jegyzői hatáskörben hozott döntéseket (2007. évben még polgármesteri hatáskörben születtek ezek a hatósági bizonyítványok, ez évtől lett jegyzői hatáskör. Lásd: 1993. évi III. törvény 54. §).

A környezetvédelmi, építésügyi igazgatásban (E ágazat) ügyintézőnél nincs hatáskör, polgármesternél sem, csak jegyzőnél. Ha pl. házszámot megállapító határozatot hoz ügyféli kérelemre a képviselőtestület, azt helyi rendelet alapján teszi. Ezeket a döntéseket a II/2. számú táblában tüntetjük fel, mert önkormányzati hatósági ügyek.

Közlekedési és hírközlési igazgatásban (F ágazat) szintén nincs hatáskör polgármesterhez és ügyintézőhöz telepítve, csak jegyzőhöz.

Az önkormányzati és területfejlesztési, igazságügyi és rendészeti igazgatáson (H ágazat) belül:

- Az 1. alpont alatt az anyakönyvi és állampolgársági ügyek sorában anyakönyvvezetőnél és jegyzőnél is van hatáskör.

A hatósági nyilvántartásba történt bejegyzést határozatnak kell tekinteni a Ket. 82. § (2) bekezdése szerint, azaz minden anyakönyvi alapbejegyzést, módosítást, javítást, törlést szerepeltetni kell a statisztikában. Határozatnak minősül még az anyakönyvi ügyekben hozott 30 napos várakozási idő alóli felmentés, a házasságkötés külső helyszínen történő engedélyezése, a házassági akadályok alóli felmentés. Minden esetben figyelni kell, melyik tartozik jegyzői, melyik ügyintézői hatáskörbe az itt felsoroltak közül.

Végzésként kell feltüntetni pl. a tolmács kirendelését az anyakönyvi eljárásoknál.

Hatósági bizonyítványként kell feltüntetni az összes kiállított anyakönyvi okiratot és kiadott hatósági bizonyítványt.

- A 2. alpontban csak jegyzőnél van hatáskör,

- a 3., 4., 5. és 6. alpontban nem születnek határozatok, végzések, mert ezekben az ügyfajtákban nincs sem a jegyzőnek, sem ügyintézőnek, sem a polgármesternek hatósági jogköre,
- a 7. pontban csak a jegyzőnél van a hatáskör. Itt tüntetjük fel a birtokháborítási és tartási szerződésekkel kapcsolatos ügyekben hozott döntéseket.
- a 8. alpontban nem szerepeltethetők a szabálysértési ügyek, mert azokról külön statisztikai jelentés készült az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium részére. Itt tüntetjük fel a hatósági bizonyítványokat, a vállalkozói igazolványokkal kapcsolatos döntéseket, a mozgáskorlátozottak parkolási ügyeiben hozott döntéseket.

Lakásügyekben (I ágazat) zömmel helyi rendelet alapján születhetnek döntések, azaz a II/2. számú táblában a helye e döntéseknek.

Ugyanakkor pl. a lakáscélú támogatási ügyekben hozott döntéseket ebben a táblában kell feltüntetni, amennyiben a jegyző a lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Kormányrendelet 18. §-a alapján igazolta a támogatás személyi feltételeinek meglétét.

Gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatásban (J ágazat) a jegyzőnél és ügyintézőnél is tüntethetünk fel határozatot és végzést, mert a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi ügyintézőhöz is telepített hatáskört.

Ipari igazgatásban (K ágazat), kereskedelmi igazgatásban (L ágazat), földművelésügyi, állat- és növény-egészségügyi igazgatásban (M ágazat) csak jegyzőnél tüntethetünk fel határozatot és végzést.

Az utóbbi ágazatban szerepeltethetők például a belterületi növényvédelem során hozott döntések, a veszélyes ebek tartásával, fakivágással kapcsolatos ügyekben hozott döntések, amennyiben a jegyző az állatok védelmével, nyilvántartásával kapcsolatos egyes feladat- és hatáskörökről szóló 245/1998. (XII. 31.) Kormányrendelet és a fák védelméről szóló 21/1970. (VI. 21.) Kormányrendelet alapján jár el.

Ha az eljárást az állattartást szabályozó helyi önkormányzati rendelet alapján folytatják le és így hoz döntést a képviselő-testület, a polgármester, vagy a bizottság, akkor ezt a döntést a II/2. számú táblázatban kell szerepeltetni, mert önkormányzati hatósági ügyben hozott döntésről van szó. Itt jegyezzük meg, hogy **helyi önkormányzati rendelet jegyzőhöz nem telepíthet hatáskört az Ötv. 7. § (1) bekezdése szerint. Ha ilyen szabályozás van hatályban, a rendeletet mielőbb módosítani kell.**

Munkaügyi igazgatás, munkavédelem és sportügyek (N és R ágazat) sorában nem tüntethetünk fel döntéseket sem a polgármesternél, sem jegyzőnél, sem ügyintézőnél. Hatósági jogköre ebben az ágazatban nincs egyiknek sem, csak operatív teendői.

A honvédelmi, katasztrófavédelmi igazgatás (X ágazat) sorában csak a polgármester részéről hozott döntések lehetnek feltüntetve, amelyek a katasztrófavédelemmel kapcsolatos hatósági aktusok.

2./ Az önkormányzati hatósági ügyekben hozott elsőfokú döntések összefoglaló adatairól szóló II/2. számú táblák kitöltése során az alábbiakat kérjük figyelembe venni:

Az **önkormányzati hatósági ügy fogalmát** egyetlen jogszabályban sem találjuk. Az önkormányzati törvény indoklásából annyit tudhatunk meg, hogy „önkormányzati hatósági ügyet törvény, vagy önkormányzati rendelet határozhat meg.”

Az önkormányzati ügyek általában engedélyezésre, támogatásra vonatkozó kérelmeket jelentenek, pl. címerhasználat engedélyezése, ápolási díj, munkanélküli segély megállapítása iránti kérelmek.

Döntéshozók: képviselő-testület, bizottság, (fő)polgármester és részönkormányzat testülete lehetnek.

Az „A” ágazatban az egyéb pénzügyek között kell hogy szerepeljen a helyi rendelet alapján hozott döntés **az intézményi térítési díjak megállapításáról, elengedéséről** mind az egészségügyi, gyermekjóléti, művelődési, nevelési, oktatási, mind a szociális intézmények térítési díja tekintetében.

A legtöbb döntés a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény felhatalmazása alapján alkotott helyi rendeletek alkalmazásával születik pl. átmeneti, rendszeres, rendkívüli szociális segély iránti kérelmekben.

Készítette:

Hatósági Főosztály a Hivatal Bács-Kiskun- és
Békés Megyei Kirendeltségei Hatósági
Osztályainak közreműködésével

A természetes fürdővizek minőségi követelményeiről, valamint a természetes fürdőhelyek kijelöléséről és üzemeltetéséről

A 2006. február 15-i 2006/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfeleléssel összhangban a **Magyar Közlöny 55. számában** megjelent a **természetes fürdővizek minőségi követelményeiről, valamint a természetes fürdőhelyek kijelöléséről szóló 78/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet.**

A rendelet kihirdetését követő 5. napon lép hatályba és egyidejűleg – több kapcsolódó rendelettel és rendeleti intézkedéssel együtt – *hatályát veszti* a természetes fürdővizek minőségi követelményeiről, valamint a természetes fürdőhelyek kijelöléséről és üzemeltetéséről szóló 273/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet.

A korábbi szabályozással megegyezően a rendelet hatálya a **természetes fürdővizekre** terjed ki.

Nem terjed ki a medencés közfürdőre, a gyógyfürdőre, valamint olyan mesterségesen létesített vízterekre, amelyek nincsenek összeköttetésben sem felszíni, sem felszín alatti vizekkel.

A Kormányrendelet új szabályaira ezúton hívjuk fel a Jegyző Kollegák figyelmét és a rendelet jegyzőket érintő szabályairól az alábbiakban adunk tájékoztatást.

Lényeges változás a szabályozásban, hogy a fürdővíz használatának engedélyezése, a fürdőhely kijelölése és a fürdőhelyhez tartozó védőterület meghatározása az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat kistérségi intézetének hatáskörébe tartozik.
(A korábbi szabályozás szerint a települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe tartozott az ezzel kapcsolatos eljárás, melyben szakhatóságként vett részt az ÁNTSZ.)

Fürdővíz használat

A kistérségi intézet az illetékességi területén a **hivatalból indított** eljárásban **minden év május 1. napjáig határozatban** dönt az illetékességi területéhez tartozó felszíni vizek

- *fürdővíz használat* engedélyezéséről
- a fürdési időny *tartamáról*
- a fürdővíz minőségének ellenőrzését szolgáló *mintavételek ütemtervéről*
- és határozatában kijelöli a fürdőhelyhez tartozó *védőterületet*.

Az eljárás megindításnak feltétele, hogy a fürdőzők számának napi átlaga legalább 8 egybefüggő naptári héten várhatóan meghaladja a 100 főt, valamint megfeleljen a rendelet szerinti közegészségügyi követelményeknek.

Fürdőhely kijelölése

A vízparti terület tulajdonosának **kérelmére** az **ÁNTSZ kistérségi intézet** fürdőhely kijelölési eljárást folytat le. A kérelmet legalább 30 nappal a fürdőhely megindításnak tervezett időpontja előtt be kell nyújtani a kistérségi intézethez.

A fürdővíz használatának engedélyezését megelőzően a kistérségi intézet *helyszíni szemlét tart* a szakhatóságok, a fürdőhely fekvése szerint illetékes **települési önkormányzat jegyzője** és a fürdőhely kijelölését kérelmező részvételével.

A kistérségi intézet a fürdővíz használatát, illetve a fürdőhelyet akkor jelöli ki, ha a fürdővíz minősége **legalább „túrhető” minőségű**.

A fürdőhelyhez kapcsolódó védőterületen az ott keletkezett szennyvizet kizárólag közcsatornára kötött vagy zárt rendszerű szennyvízgyűjtőben szabad elhelyezni.

A fürdővíz **minőségellenőrzését** szolgáló mintavételi ütemtervhez tartozó mintavételek és laboratóriumi vizsgálatok elvégzéséről a kistérségi intézet, illetve üzemeltetett fürdőhely üzemeltetője gondoskodik a Kormányrendelet 7. §-ában meghatározott szabályok figyelembevételével az ÁNTSZ, illetve az üzemeltetett fürdőhely költségére.

A fürdővizeket – minőségüknek megfelelően – a kistérségi intézet az alábbi osztályokba sorolja be:

- kifogásolt,
- túrhető,
- jó,
- kiváló.

A kifogásolt osztályba tartozó fürdővíz esetében a kistérségi intézet **minőség-felügyeleti intézkedéseket** foganatosít, melynek során a Kormányrendelet 10. §-ának b) pontja szerint a **jegyzőnek** nevesített feladata van: „**a jegyző és a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség bevonásával meghatározza a „túrhető” minőségi állapot elérésének sikertelenségére vezető okokat.**”

Amennyiben a fürdővíz több évre visszamenőleg „kifogásolt” osztályba tartozik, akkor az első ilyen besorolást követő 5 év elteltével **állandó fürdési tilalmat** kell bevezetni. (A kistérségi intézet határozatban dönt az állandó fürdési tilalomról.)

Nyilvánosság tájékoztatása

A Kormányrendelet 11. § (2) bekezdése deklarálja, hogy a **fürdővíz minőségére vonatkozó adatok közérdekűek.**

A közérdekűség biztosítása érdekében a rendelet külön fejezetben foglalkozik a **nyilvánosság tájékoztatásával.**

Ezen a téren a **Kormányrendelet 11. § (4) bekezdése** a **jegyző** feladatkörébe sorolja a lakosság tájékoztatásával kapcsolatos feladatokat:

Ennek megfelelően a jegyző a helyben szokásos módon minden évben köteles tájékoztatni a lakosságot

- **az engedélyezett fürdővizekről,**
- **a kijelölt fürdőhelyekről,**
- **a fürdési tilalom elrendeléséről,**
- **a fürdési tilalom feloldásáról.**

A **fürdést tiltó tábla** elhelyezéséről, karbantartásáról és eltávolításáról engedélyezett fürdővíz esetében a **kistérségi intézet** gondoskodik, kijelölt fürdőhely esetében az **üzemeltető.** Ez utóbbinak az elmulasztása esetén a kistérségi intézet – az üzemeltető költségére – intézkedik.

Minden fürdővízre vonatkozóan a **fürdőzők számára** jól megközelíthető helyen és látható módon hozzáférhetővé kell tenni az alábbi információkat:

- a fürdővíz aktuálisan érvényes *osztályba sorolását,*
- az esetleges fürdőzési *tilalmat* világos és egyszerű jelzés vagy jelkép segítségével,
- a fürdővíz általános leírását a fürdővíz-profil alapján,
- a *rövid távú szennyezésre* vonatkozó rendeletben előírt információkat,
- *rendkívüli helyzetről* való tájékoztatást,
- a fürdőzés *megtiltását* és annak *indokait,*
- *az állandó fürdőzési tilalom* elrendelését és annak indokait,
- a fürdővízzel kapcsolatos *teljes körű információ hozzáféréseinek módját* (pl. honlap megjelölése).

A fenti tájékoztatás elhelyezése és aktualizálása a kistérségi intézet vagy az üzemeltető feladatkörébe tartozik. Ezeket az adatokat első alkalommal legkésőbb 2012. március 1-jéig kell hozzáférhetővé tenni.

Készítette:

Dr. Olasz Ildikó

Hatósági Osztály

Bács-Kiskun Megyei Kirendeltség

A kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény rendelkezéseiről

Az új kisajátítási törvény a kisajátításról szóló 1976. évi 24. törvényerejű rendeletet váltotta fel **2008. január 1.** napjától a hatálybalépését követően induló kisajátítási eljárásokban.

A kisajátítást kérők terhei növekedtek azzal, hogy a kisajátítás jogalapja részletesen szabályozott, törvényi feltételekkel biztosított, ezért nem elegendő a kisajátítási cél csupán általános megjelölése a kérelemben.

Az új szabályozás kardinális eleme, hogy **kisajátítási pozícióban** már nem csak az állam és az önkormányzat állhat, hanem ún. harmadik személy is. Azt, hogy ki (mi) lehet ez a harmadik személy, azt a törvény 1. § (2) bekezdésében határozza meg: az, aki a törvény 2. §-ában meghatározott **közérdekű célt megvalósító tevékenységet lát el**, vagy akit törvény az állam javára, saját nevében, kisajátítást kérőként való eljárásra kötelez. Kisajátítással lehetővé válik a tulajdon közjogi eszközökkel való elvonása, amelybe az államon, és az önkormányzaton kívül más (**a közérdekű célt megvalósító**) személy tulajdonszerzése is megvalósulhat. A kisajátítás fogalmába ezentúl belefér a közérdekű célt megvalósító „magánszemély” kérésére más „magánszemély” tulajdonának (közhatalmi eszközzel való) elvonása.

Szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy amennyiben kisajátítást kérői pozícióban helyi önkormányzat szerepel a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 9. § (1) bekezdése értelmében, a kisajátítási kérelmet a polgármester írhatja alá és a kisajátítást pótló adásvételi szerződések megkötéséhez, vagy eredménytelen ajánlatok esetén a kisajátítási eljárás megindításához a képviselő-testület döntése szükséges.

A törvény a kisajátítás jogcímén történő **tulajdonszerzéssel** kapcsolatban **hármás** konstrukciót tartalmaz:

- Megteremti annak a lehetőségét, hogy az állami kényszereszközzel elvont ingatlan tulajdonát közvetlenül a kisajátítást kérő szerezze meg úgy, hogy a határozat jogerőre emelkedésével (nem az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéssel!) az ingatlan **állami**, illetve **önkormányzati** tulajdonba kerül (36. § (1) bekezdés). Ez a főszabály.
- A főszabály alól kivétel, ha közvetlenül a kisajátítást kérő **harmadik személy** tulajdonába kerül a kisajátított ingatlan a törvény 36. § (2) bekezdésének a) és b) pontjában felsorolt esetekben. Az esetkör széles: energiaellátás vagy az ezen létesítmények elhelyezése érdekében biztosított közérdekű használati jogok, szolgalmak miatti hátrányok megszüntetése, stb.
- Ugyanakkor az állami tulajdonosi jogokat gyakorló szerv, illetve az önkormányzat – a kisajátítást kérő által már tulajdonosnak, egyéb jogosultnak kifizetett kártalanításra tekintettel – **versenyeztetés és ellenszolgáltatás nélkül adja** az ingatlant a kisajátítást kérő tulajdonába, vagyonkezelésébe, illetve használatába (kötségvetési szervnél vagyonkezelésébe). Tehát az ingatlan „első körben” az állam, illetve az önkormányzat tulajdona lesz és azt követően kerül más (harmadik) személy tulajdonába, vagyonkezelésébe, vagy használatába (36. § (3) bekezdés). Itt bukkan fel a szabályozásban a kizárólagos állami tulajdon és az önkormányzat forgalomképtelen törzsvagyona, mert ezen ingatlanokat nem lehet tulajdonba adni (36. § (4) a) pont).

A törvény 2. §-ában taxatív felsorolja a lehetséges **kisajátítási célokat**. Mennyiségét illetően úgy tűnik, hogy a tvr. szabályaihoz képest sokasodtak e célok, de ezt a látszatot az kelti, hogy

a korábban az egyes ágazati törvényekben megjelölt közérdekű célokat foglalja egységbe és pontosítja az új szabályozás.

A korábbi közérdekű célok közül **nem** tartja meg a törvény az „állam vagy a helyi önkormányzat, valamint az e szervek működéséhez szükséges gazdasági, igazgatási, oktatási, közgyűjteményi, közművelődési, szociális és egészségügyi létesítmény elhelyezése”, valamint az „állami vagy önkormányzati beruházásban megvalósuló tömbszerű vagy teleszerű lakóház építés” jogcímeit.

A törvény közérdekű célként a „kötelező állami, illetve kötelező önkormányzati feladatokhoz kapcsolódó oktatási, egészségügyi, szociális, valamint kommunális hulladékkezelő létesítmény elhelyezéséhez” ad lehetőséget, tehát szűkítve a tvr.-ben adott lehetőséget.

Az állam, illetve az önkormányzat a mai társadalmi gazdasági viszonyok között nem jelenik meg lakásépítések beruházójaként, ezért e korábbi közérdekű célt elhagyták a jogalkotók.

A korábbi „város- és községrendezés” helyett szélesebb körű célt fogalmaztak meg a jogalkotók a „terület- és településrendezés” cél meghatározásával. Ennek oka, hogy a törvény a területrendezési tervben meghatározott egyes célok (pl. vállalkozási övezet), illetve ott meghatározott létesítmények (pl. hulladékgazdálkodási létesítmények) megvalósítását is lehetővé teszi.

További követelményeket és feltételeket tartalmaz a törvény 3. § (1) bekezdése, valamint a 4. §-a.

Megjegyezni kívánjuk, hogy az önkormányzat „közlekedés” közérdekű céljára kisajátítást nem kezdeményezhet – vélhetően ezt helyettesíti az újból feléledő útlejegyzés jogintézménye –, mert a 4. § d) pontját részletező da)-de) pontban megjelölt feltételek ezt nem teszik lehetővé. Amennyiben a fejlesztési cél (pl. kerékpárút létesítése) területrendezési tervben, vagy a helyi építési szabályzatban szerepel, akkor a terület- és településrendezés célja jelölhető meg kisajátítási célként, ha az útlejegyzés jogintézménye nem alkalmazható.

Kártalanítás:

A törvény tartalmaz a kártalanítás megállapítására vonatkozó szabályokat, de nem rögzíti egyértelműen a kártalanítás elemeit, az a részletszabályokból olvasható ki.

Álláspontunk szerint a kártalanítás ***elemei***:

- a) a kisajátítással érintett ingatlan(rész) forgalmi értéke,
- b) a visszamaradó terület forgalmi értékcsökkenése (pl. alakjának, megközelítésének, használhatóságának, művelhetőségének kedvezőtlenebbé válása miatt),
- c) a kisajátítással, mint területszerzéssel ok-okozati összefüggésben felmerülő gazdaságilag és jogilag indokolt költség megtérítése,
- d) a forgalmi értékben ki nem fejezett évelő növényzet értéke,
- e) az elmaradt vagyoni előny.

A törvény 9. § (3) bekezdése kimondja, hogy a kártalanítás összegének megállapítása során figyelembe kell venni az ***összehasonlításra alkalmas ingatlanok helyben kialakult forgalmi értékét*** és rendelkezést tartalmaz arra az esetre is, ha az ingatlan valóságos forgalmi értéke nem állapítható meg.

Itt kívánjuk felhívni a figyelmet arra, hogy kisajátítási eljárásban jelenleg még közreműködő azon ***szakértők***, akiket a közigazgatási hivatalok nyilvántartásba vettek, de igazságügyi szakértői minősítéssel ***nem rendelkeznek*** csak 2009. január 1. napjáig rendelhetők ki a

közigazgatási szervek részéről és eljárásukra a törvény hatálybalépését megelőzően hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni (41. § (4) bekezdés).

A korábbi szabályok, illetőleg a szabályozás hiánya miatt a legkülönbébb összegeket tartalmazó szakértői vélemények születtek egy adott ügyben közigazgatási és bírói szakban. A szakértői vélemények nem azonos szerkezetűek, szempontúak és nem összevethetőek. Ezért a jövőben külön jogszabály tartalmazza, hogy a szakértői véleménynek mit kell, milyen szerkezetben, milyen elvárásoknak megfelelően magában foglalni (25. § (4) bekezdés). A törvényben a Kormány részére szóló jogalkotási felhatalmazásban sajnálatos módon konkrétan nem szerepel ezen szabályozási kötelezettség.

A szakértők számára a hiteles összehasonlító adatok beszerzésének lehetőségét adja az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 54/A. §-ának beiktatása 2008. január 1-jei hatállyal, mely lehetővé teszi az állami adóhatóság nyilvántartásából anonimizálva összehasonlító adatok megismerését. A részletes szabályokat az ingatlanok forgalmi értékadatainak szolgáltatási rendjéről és az adatszolgáltatás igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 33/2007. (XII. 23.) PM rendelet tartalmazza.

A kisajátítás gazdálkodó szervezeteknek a gazdasági, üzleti tevékenység céljára használt ingatlanaikat is érintheti. E körben a törvény 18. §-a határozza meg a kártalanítás szempontjait. E szabályok azonban nem elégségesek és nem egyértelműek, mert a jogalkotó csak exemplifikatív felsorolást nyújt. E szabályok szerint van lehetőség **elmaradt haszon** megtérítésére pl. termelékiesés, kisajátítási eljárás miatti szünetelésből adódó bevételkiesés, többletköltségek és egyéb fizetési kötelezettségek.

A törvény 19. § (1) a) pontjában értékvesztésként rendeli megtéríteni a lábon álló és függő termés értékét, ha az a birtokbaadás időpontjában már megállapítható, ennek hiányában a folyó gazdasági év várható termésének értékét. Ezen szabályozás szintén az elmaradt haszon megtérítését szolgálja szűk körben.

Újdonság, hogy a törvény a vagyonkezelői jog megszűnéséért járó kártalanítás körében különbséget tesz az ellenérték fejében szerzett és az ingyenesen szerzett vagyonkezelői jog között. Ez utóbbi esetben kimondja, hogy nem jár kártalanítás a vagyonkezelői jog megszűnéséért és az állagmegóvó és értéknövelő munkák értékét is csak akkor kell megtéríteni, ha azok nem költségvetési forrásból származnak (16. §).

Nóvum, hogy a korábbi szabályozással ellentétben nem elővásárlási jogot, hanem visszavásárlási jogot alapít a törvény az ingatlan korábbi tulajdonosának arra az esetre, ha a kisajátítás célja a kisajátítást kérő kötelezettségvállalásában megjelölt időpontig nem valósul meg (35. § (3) bekezdés).

Az **eljárási szabályok** körében a törvény rögzíti, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni a törvényben foglalt eltérésekkel.

Megszűnt azon lehetőség, hogy a 30 napos ügyintézési határidőt az egyeztető tárgyalás megtartásától kell számítani. Köztudomású, hogy a kisajátítási eljárások általában hosszadalmasak a kötelező szakértői kirendelés, helyszíni szemle, egyeztető tárgyalás miatt. A hatóság ezen eljárási cselekmények igénybevételét illetően nem mérlegelhet. Nagy mértékben befolyásolja az ügyintézés időtartamát a kérelem minősége (hiányos/sem), az

érintett ingatlanok és tulajdonosok száma, illetve az, ha a tulajdoni lap adatai a valóságtól eltérnek. Szükségszerű a szakértői vélemény beszerzéséig az eljárást felfüggeszteni, e döntést célszerű a szakértőt kirendelő, tárgyalást kitűző végzésben megtenni az eljárási költségek növekedését megelőzendő.

A törvény a kisajátítási eljárás korábbi fórumrendszerének alapvető elemeit fenntartja. A közigazgatási hivatal dönt mind a **jogalap**, mind az **összezszerűség** tekintetében. A közigazgatási hivatal döntésével szemben közigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs.

A törvény a korábbi szabályokhoz képest részletesebb **ügyfél** fogalmat tartalmaz, előírja az ügyfelek postai úton való értesítését (nagy számú ügyfél esetére is), lehetővé teszi hatósági közvetítő igénybevetését, valamint a szakértői vélemény megérkezéséig az eljárás felfüggesztését, kizárja újrafelvételi kérelem benyújtását, méltányossági eljárás lefolytatását és a felügyeleti szerv sem gyakorolhatja a Ket. 115. § (2) bekezdésében meghatározott felügyeleti jogkörét.

A törvény a kérelem kötelező mellékletei között már nem sorolja fel a tulajdoni lapokat, ezért annak beszerzése a közigazgatási hivatal feladata.

A törvény a 30. §-ában kimondja, hogy ha a kisajátítás csak egy részét érinti az ingatlanok, **nem kell telekalakítási eljárást lefolytatni**. Véleményem szerint eddig sem kellett, hiszen a kisajátítás és a telekalakítási eljárás más-más jogintézmény, az építési törvény mindkettőt a településrendezési feladatok ellátására szolgáló sajátos jogintézmények között sorolja fel. Az építési hatóság a kisajátítási tervek záradékolása során kapott arra lehetőséget, hogy a terveket összevesse a rendezési tervvel és álláspontját érvényre juttassa. Ez a lehetőség megszűnik 2008. július 1. napjától, mert a kisajátítási terv elkészítéséről és felülvizsgálatáról szóló 11/1977. (III. 11.) MÉM rendelet hatályát veszti.

A törvény fenntartja a kisajátítást pótló adásvételi szerződés alapján megfizetett vételár **adó- és illetékmentességét** a kisajátítási eljárás során megállapított kártalanítással megegyezően, kivéve az általános forgalmi adót (40. §).

A kisajátítási törvény 42. § (2) bekezdésének d) – f) pontjai hozzák vissza a jogrendszerbe a hányatott sorsú **útlejegyzés** jogintézményét, mint a kisajátítás sajátos formáját. A lejegyzés az építésügyi hatóság hatáskörébe tartozik, a helyi építési szabályzatban megjelölt közút létesítés érdekében lehetséges alkalmazni. Az útlejegyzés korlátja, ha az ingatlan érintett részén építmény áll. A telek kiszolgáló út céljára igénybe vett részéért a kisajátítás szabályai szerint megállapított kártalanítás jár.

Készítette:

Dr. Mák Éva

Hatósági Osztály

Bács-Kiskun Megyei Kirendeltség

Tájékoztató a Hivatal által folytatott építésfelügyeleti eljárás menetéről

Az építésfelügyeleti ellenőrzési eljárásról szóló jogszabály hatályon kívül helyezésével egyidejűleg **2008. január 1-jén** hatályba lépett az építésfelügyeleti tevékenységről szóló **291/2007. (X. 31.) Kormányrendelet**.

A Dél-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal működési területén jelenleg 5 építésfelügyelő végzi tevékenységét, de a megnövekedett feladataikra tekintettel várhatóan bővülő létszámmal.

Feladataik közé az alábbiak tartoznak:

- az építőipari kivitelezési tevékenység megkezdésére irányuló bejelentéssel kapcsolatos eljárások lefolytatása,
- az építőipari kivitelezési tevékenység végzése során felhasznált építési célú termékek, építési módszerek, eljárások használatának, valamint az építményekkel kapcsolatos országos szakmai követelményekben, szabványokban, jogszabályokban és más építésügyi előírásokban megfogalmazott követelmények teljesülésének ellenőrzése,
- az építőipari kivitelezési tevékenység résztvevőinek ellenőrzése, és
- az építőipari kivitelezési tevékenység végzésével kapcsolatban megindult hatósági eljárások lefolytatása.

Ellenőrzéseiket éves munkaterv alapján hivatalból, illetve más közigazgatási szerv megkeresésére, kezdeményezésére, vagy éppen az építésügyi hatósággal együtt folytatják, gyakran a minőségellenőrző szerv bevonásával (ÉMI). Előfordulhat az is, hogy az építésfelügyelet munkatársait vonják be más hatóságok az ellenőrzéseikbe.

Az építőipari kivitelezési tevékenység helyszíni ellenőrzését minden esetben két építésfelügyelő egyidejűleg végzi, **jogosultságukat szolgálati igazolvánnyal igazolják**.

Mit vizsgálnak, ellenőriznek az építésfelügyelők?

- Hogy az építményekre, építési termékek (anyagok, szerkezetek, berendezések) módszerek és eljárások műszaki követelményeire és alkalmazására vonatkozó jogszabályokat, szabványokat, előírásokat és engedélyekben foglalt követelményeket az építési munka végzése során megtartották-e.
- Hogy a felhasznált építési termékek rendelkeznek-e érvényes megfelelőség igazolással, a megfelelőség igazolást az arra jogosult szervezet állította-e ki és teljesítette a külön jogszabály előírásait.
- A kiviteli tervek tervezője, az építési műszaki ellenőr, a felelős műszaki vezető, illetve a kivitelező és a szakmunkát végző rendelkezik-e a kivitelezési tevékenység jellegének megfelelő képesítéssel, jogosultsággal.
- A kivitelezési tevékenységet névjegyzékbe vett olyan felelős műszaki vezető irányítja, aki a kivitelezővel tagsági, alkalmazotti, vagy megbízotti jogviszonyban áll, és aki a kivitelezési tevékenység szakirányának megfelelő jogosultsággal és egyéb feltételekkel rendelkezik, továbbá a kivitelezési tevékenységet végzők felett közvetlen irányítási joggal rendelkezik.
- Az építőipari kivitelezési tevékenység kiviteli terv alapján, illetve a szakmai és biztonsági előírások megtartásával történik-e, továbbá az építmény szerkezetei az engedélyezési és kivitelezési tervnek megfelelőek-e.
- Az építés helyszínén az építési napló a jogszabályban meghatározottak szerint rendelkezésre áll-e, azt a jogszabályoknak megfelelő módon és tartalommal vezetik-e.

- Az építető – a jogszabályban meghatározott esetekben és módon – bejelentette-e az építőipari kivitelezési tevékenység megkezdését, illetve az építőipari kivitelezési tevékenység végzését az erre hatáskörrel rendelkező hatóság nem tiltotta-e meg.
- Az építési szerződés, a kivitelezési dokumentáció tervezőjével kötött tervezési szerződés meglétét.
- A tervellenőrré vonatkozó jogosultsági előírások megtartását.
- A kivitelezésre vonatkozó jogszabályokban, szakmai előírásokban foglalt rendelkezések, ennek keretében különösen az építmény szerkezetére, a kivitelezés módszerére és technológiájára vonatkozó követelmények betartását.

Az ellenőrzés megállapításairól, továbbá az ellenőrzött észrevételeiről a helyszínen jegyzőkönyv készül, amelynek egy példányát az építésfelügyelő az építési naplóhoz csatolja, a másik példány a hatósági ügyirat része.

Kezds-bejelentés:

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) 39. §-a (1) bekezdésének d) pontja és (5) bekezdése szerint az építőipari kivitelezési tevékenység tervezett megkezdésére, adataira és az adatok változására irányuló bejelentését az építetőnek 15 nappal a tervezett kezdés előtt kell megtennie. A kezdés-bejelentést az építőipari kivitelezési tevékenységről, az építési naplóról és a kivitelezési dokumentáció tartalmáról szóló 290/2007. (X. 31.) Korm. rendelet (Kiv. rendelet) 4. melléklet szerinti tartalommal kell az építésfelügyeleti hatósághoz benyújtani, a bejelentésről szóló részletes tájékoztató és adatlap a www.darkh.hu honlapunkon érhető el és letölthető.

Az előzetes bejelentést az alábbi esetekben kell megtennie az építetőnek:

- a) az építésügyi hatósági (létesítési) engedélyhez kötött és az építésügyi bírság megállapításának részletes szabályairól szóló jogszabály szerint számított, 30 millió forint számított építmény-értéket meghaladó,
- b) a Kbt. hatálya alá tartozó, valamint
- c) a továbbépítésre vonatkozóan az a)-b) pont szerinti értéket elérő, fennmaradási és továbbépítési engedély birtokában elvégzendő

építési tevékenység esetén.

A kezdésbejelentés a kivitelező, vagy a felelős műszaki vezető személyében bekövetkező változásokra is vonatkozik!

A bejelentésben foglaltakról a felügyelet értesíti az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség illetékes területi felügyelőségét, valamint az Adó és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalt.

Az építőipari kivitelezési tevékenység megkezdésére irányuló bejelentés során, ha a bejelentés nem elégíti ki az építőipari kivitelezési tevékenységről, az építési naplóról és a kivitelezési dokumentáció tartalmáról szóló jogszabályban előírtakat, vagy a kivitelezés megkezdésére, végzésére vonatkozó előírások nem teljesülnek, az építésfelügyeleti hatóság a kivitelezési **tevékenységet megtiltja.**

Az építésfelügyeleti hatóság megtiltja továbbá az építési törvényben meghatározott esetekben is az építőipari kivitelezési tevékenység folytatást, majd az ellenőrzés napjától számított 15 munkanapon belül, azonnal végrehajtható határozattal elrendeli a szabálytalan állapot megszüntetését. Az ezekben az esetekben hozott határozatokkal egyidejűleg **építésfelügyeleti bírságot szab ki** a mulasztóval, illetve a veszélyhelyzet okozójával szemben, mely eljárás során a felügyeletnek nincs mérlegelési jogköre. Éppen ezért fontos, hogy az építésügyi kollégák felhívják az építetők figyelmét erre is, valamint saját önkormányzati

beruházásaiknál is kiemelt figyelmet fordítsanak a jogszabályban leírt, előbb ismertetett követelmények betartására, hogy **elkerüljük a bírság kiszabását**.

Tapasztalataink során a legtöbb bizonytalanság a 30 millió forint számított építményértéket meghaladó kivitelezési tevékenység megkezdésének bejelentése (előzetes bejelentés) körül volt. A bizonytalanságot az okozta, hogy az építmény értékét nem az építető/tervező kalkulációja alapján, hanem az erre vonatkozó jogszabály alapján kell kiszámolni.

A számított építményértéket az építésügyi bírság megállapításának részletes szabályairól szóló 245/2006. (XII. 5.) Korm. rendeletben meghatározott módon kell meghatározni.

A 2008. január 1-jét követően az elsőfokú építésügyi hatóságokhoz benyújtandó építési engedély kérelmek építészeti műszaki leírásban a tervezőnek egyértelműen fel kell tüntetni a számított építményértéket. Fontos, hogy az elsőfokú építésügyi hatóság erre hívja fel a figyelmet és követelje is meg. Fontos továbbá, hogy az építető kellő mértékű tájékoztatást (jogszabályi hivatkozással alátámasztva) kapjon a bejelentési kötelezettségével kapcsolatosan.

A későbbi problémák megelőzése és a bírság elkerülése érdekében célszerű már az építési engedélyezési eljárás során, az építési engedélyben felhívni az építető figyelmét arra, hogy az építményfajta figyelembevételével szakági (a legtöbb esetben épületgépész és épületvillamossági) felelős műszaki vezetővel kell a kivitelezőnek rendelkeznie, amely szakemberek előírt adatait szintén be kell jelenteni.

Készítette:

Molnárné dr. Tarkovács Márta

Hatósági Osztály

Békés Megyei Kirendeltség

Szociális és Gyámhivatal tájékoztatói

Adatvédelem, adatkezelés, iratbetekintés a gyermekjóléti szolgáltatásban

Az utóbbi időben több probléma merült fel a gyermekjóléti szolgálatoknál abban a kérdésben, hogy milyen adatot szolgáltatathat ki a családgondozó, milyen iratot kell megmutatni pl. az ellenérdekű szülőnek.

Ezen kérdések tisztázására a békéscsabai, módszertani feladatokat is ellátó gyermekjóléti szolgálatnál tartott szakmai napon került sor.

A tárgyban alkalmazandó jogszabályok:

- 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről
- 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet az adatkezelésről a gyermekvédelem területén

Az adatvédelmi törvény alapfogalmakat tisztáz. Célja annak biztosítása, hogy személyes adataival mindenki maga rendelkezzen. Hatálya kiterjed minden adatkezelésre, amely természetes személy adataira vonatkozik. Személyes adatként definiálja azokat az adatokat, amelyek a természetes személlyel kapcsolatba hozhatók, azokból következtetés vonható le az adott személyre. (pl. név, azonosító jel, fizikai, mentális, szociális azonosság stb.) Különleges (szenzitív) adat az eredtre, etnikumra, pártállásra, vallásra, egészségi állapotra, kóros szenvedélyre, szexualitásra stb. utaló adat. Adatkezelésnek minősül az adatok felvétele, gyűjtése, tárolása, továbbítása, nyilvánosságra hozatala. Az adatkezelő tevékenységi körén belül felelős az általa kezelt adatokért. Az adatokat védeni kell a jogosulatlan hozzáférés, továbbítás, nyilvánosságra hozatal ellen.

A személyes adatok védelme alkotmányos alapjog, felette az adatvédelmi biztos (ombudsman) őrködik.

A gyermekvédelmi törvény 134. §-a általános rendelkezéseket tartalmaz az adatvédelmi törvénnyel összefüggésben. **A 135. §** tartalmazza azt a felhatalmazást, ami lehetővé teszi, hogy a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézmények egyáltalán adatokat kezelhessenek. Ugyanezen § sorolja fel taxatív módon azokat az adatokat mind a gyermek, mind a szülő vonatkozásában, amelyek kezelése egyáltalán lehetséges, míg a **136. §** felsorolja, hogy mely adatok továbbíthatók.

A részletes szabályok, a kezelhető személyes adatok, nyilvántartások pedig a **235/1997. (XII. 17.) Korm. rendeletben** találhatók.

Ezek a jogszabályok elvi jellegű iránymutatást adnak. Sajnos egyértelműen nem igazítanak el abban, hogy

- az apa megtudhatja-e, hogy az anyának élettársa van,
- hova menekült a bántalmazó szülő elől a másik szülő és a gyermek,
- kiadható-e a szegény családok neve, lakcíme egy adományozó személynek, szervezetnek, netán pártnak,
- melyik templomba jár imádkozni a gyermek,
- elolvashatja-e az esetnaplót a szülő, nagymama.

Sajnos a Ket. (2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárásról) viszonylag egyértelmű rendelkezései az iratbetekintésről, ügyféli minőségről, elfogultság miatti kizárásról a gyermekjóléti szolgáltatásban nem alkalmazható. A Ket. 12. § értelmezéséből következően a gyermekjóléti szolgálat nem közigazgatási hatóság, eljárása nem közigazgatási ügy, vagyis nem tartozik a Ket. hatály alá.

A Szociális Munka Etikai Kódexe némi segítséget nyújt, megfogalmazva a titoktartási kötelezettséget. (Figyelem: az adatvédelem nem azonos a titoktartási kötelezettséggel.) A Kódex rögzíti, hogy a szociális munkás feladata az információ felelős kezelése. „Bizonyos esetekben társadalmi felelőssége vagy egyéb kötelezettségei módosíthatják ezt a felelősségét, amit mindenkor a kliens tudomására kell hozni.” Értelmezésünk szerint ez azt jelenti, hogy bizonyos „végszükségben” a családgondozó a megfelelő szakemberhez fordulhat, a kliens egyidejű tájékoztatása mellett. Ilyen eset pl. a gyermek veszélyeztetettsége, ön- és közveszélyes állapot.

Írányt mutat néhány ombudsmani állásfoglalás:

1. A gyermekjóléti szolgálatnál a gyermek veszélyeztetése miatt panaszt tevő személyét fel kell-e fedni a bepanaszolt szülő előtt?

Az állásfoglalás szerint sem a beadványozó, sem a panasz nem adható ki teljes terjedelmében (ügyszám: 1427/K/2007-3). A gyermek veszélyeztetettségének tisztázása érdekében védeni kell a bejelentő személyét. A bejelentés annyiban fedhető fel, hogy a bepanaszoló személye ne legyen azonosítható.

2. „A jogszabályi rendelkezések alapján az anya-gyermek otthonban lévő gyermek adatait a gyermekjóléti szolgálat nem titkolhatja el az apa elől.” /2001./

A jogeset szerint, amelyre a hivatkozott állásfoglalás született, az anya a gyermekével elszökött a gyermekjóléti szolgálat segítségével. Az apa a rendőrséghez fordult, amely szerv kérte meg a gyermekjóléti szolgálattól a tartózkodási hely közlését. Az állásfoglalás szerint a rendőrség felé kötelező az adatszolgáltatás az 1973. évi I. törvény 118. § (1) bekezdése alapján. Amennyiben az apa a gyermekjóléti szolgálattól kér adatokat, úgy annyiban kell azt teljesíteni, amennyiben az a gyermek személyes adataira vonatkozik, így pl. a tartózkodási helyét meg kell adni, feltéve, hogy az apának él a szülői felügyeleti joga.

A Gyvt. jelenleg már differenciáltabb szabályozást enged a 135. § (5) bekezdésében: ha a szülő ellen büntetőeljárás indult a gyermek vagy gondozója ellen elkövetett bántalmazás miatt, úgy mind a gyámhivatal, mind a gyermekjóléti szolgálat korlátozhatja a tartózkodási hely vonatkozásában a tájékoztatást, iratbetekintést.

3. A 717/P/2007-8. és 1677/P/2007-3. számú ügyekben kiadott állásfoglalásában az ombudsman hivatkozik az SZMI, mint a családsegítés szakmáját felügyelő országos módszertani intézmény szakvéleményére:

A szakvélemény szerint az esetenaplóban a klienssel kapcsolatos szakmai tevékenység rögzítésre kerül. A szociális munkás *belső feljegyzései* természetesen tartalmazhatják a családgondozó szubjektív feltételezéseit, hipotéziseket fogalmazhat meg, amelyeket a későbbiek során vagy megerősít, vagy elvet. A saját szakmai feljegyzések azt a célt szolgálják, hogy a családgondozó szakmai reflexióit rögzítsék: szubjektív feltételezések, benyomások, értékítéletek, közvetett információkra alapuló információk készülhetnek. Ezek a belső feljegyzések nem feltétlenül képezik a hivatalos nyilvántartás, esetenpló részét. A feljegyzések készítésének célja a megalapozott szakmai munka támogatása. Ezeket a belső használatra készített jegyzeteket a nyilvántartástól elkülönítetten kell kezelni (akár fizikailag

is), az ezekbe való betekintést csak a szakmai felügyeletet gyakorló szervnek kell biztosítani. Természetesen ügyelni kell arra, hogy a saját feljegyzések közé ne kerüljenek az egyes hatósági döntéseket megalapozó iratok. A szociális munka sajátos szakmai szabályai lehetőséget adnak belső feljegyzések elkészítésére, ezeket természetesen helytelen a többi irattal együtt kezelni, és ki kell zárni a lehetőségét annak is, hogy ezek a feljegyzések feldolgozatlanul „kikerüljenek” és/vagy hivatalos eljárások, döntések alapjául szolgáljanak. (Fontos megjegyezni, hogy a belső feljegyzések más információforrásból származó idézeteket és a családgondozó szubjektív benyomásait rögzíthetik ugyan, de ellenőrizetlen ténymegállapításokat, minősítéseket nem tartalmazhatnak.)

A belső feljegyzések tehát nem adhatók ki sem kliensnek, sem hatóságnak.

Mindezekon túl nincs iratbetekintési joga annak,

- aki az adott ügyben a Ket. szerint nem ügyfél (természetesen a Ket. csak kiegészítésként, analógia alkalmazásával vehető figyelembe), pl.: kíváncsiskodó szomszéd, unokatestvér, barátnő stb.,
- akinek az érintett gyermekre vonatkozó szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette,
- különélő (elvált) szülő esetében a gyermek sorsát érintő lényeges kérdéseken (Csjt. 72/B. §) túli adatokra vonatkozóan – kivéve, ha a szülői felügyeleti jog a válást követően is közös marad.

Az iratbetekintés kiterjed, illetve az adat kiadható az előbbieket figyelembe vételével, ha

- azt hivatalos szervnek továbbították,
- az jogszabály által rendszeresített adatlap, nyilvántartás

azzal, hogy a tilalom alá eső adatokat (előbbieken túl pl. a másik szülő személyes és különösen a szenzitív adatai) „ki kell takarni”, el kell fedni.

Az iratbetekintés joga kiterjed arra is, hogy a kliens fénymásolatot kérhet, de ennek költsége természetesen az övé.

A későbbi viták elkerülése érdekében a klienssel kötött megállapodásban a fentiek szellemében célszerű ezekre felhívni a figyelmet.

A külső szervezetek (pl. karitatív egyesületek, pártok, egyházak, iskolák, kollégiumok stb.) részére a személyes adatok semmilyen körülmények között nem adhatók ki (irányadó a Gyvt. 135. § (1)-(7) bekezdése, illetve a 136. § (1)-(5) bekezdése). Az adományozónak, természetbeli vagy akár pénzbeli segítséget nyújtó – és természetesen megbecsülésre érdemes – támogatónak el kell fogadnia, hogy ilyen módon névhez, lakcímhez nem juthat. Ez akkor is igaz, ha pl. az adományozónak elszámoláshoz szüksége lenne a konkrét adatokra. Meg kell találni az ajándékozás, adományozás, toborzás stb. olyan módját, amely az adatkezelés szabályait nem sérti.

Az adatvédelmi törvény szerint az érintett a jogainak megsértése miatt az adatkezelő ellen bírósághoz fordulhat. Ha a bíróság a kérelemnek helyt ad, az adatkezelőt a tájékoztatás megadására kötelezi. Az adott családgondozónak szakmai kompetenciája birtokában, tudását alkalmazva, és lelkiismeretére is figyelve el kell döntenie, hogy ad vagy nem ad ki adatot. Egy esetleges rossz döntést a bíróság reparálhat.

Készítette:

Dr. Pénzely Erika

Szociális és Gyámhivatal
Békés Megyei Kirendeltség

A kiemelt jegyzők működési engedélyezési gyakorlatának eddigi tapasztalatai a gyermekjóléti és a szociális intézmények tekintetében

A Dél-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala 2008. évi munka- és ellenőrzési tervében célvizsgálati szempontként határozta meg a kiemelt jegyzők működési engedélyezési gyakorlatának ellenőrzését.

Bár a vizsgálatok még a kezdeti stádiumban vannak, ennek ellenére már most számos olyan jogsértő gyakorlattal, illetőleg mulasztással találkoztunk, melyekre indokolt a hatáskörgyakorlók figyelmét felhívni.

1. Mind a gyermekjóléti, mind pedig a szociális intézmények működése engedélyezésének feltétele, hogy a nem állami fenntartónak nincs lejárt köztartozása. Az erre vonatkozó igazolást a működést engedélyező hatóság szerzi be az adóhatóságtól.

Általános a jegyzők gyakorlata tekintetében, hogy adóhatóságként kizárólag az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalt (a továbbiakban: APEH), mint állami adóhatóságot keresik meg, ez a bizonyítási eljárás azonban nem teljeskörű.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 10. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy mely szervezetet kell az adóhatóság fogalma alatt érteni, így adóhatóság

- a) az állami adóhatóság, (APEH)
- b) a vámhatóság, valamint
- c) az önkormányzat jegyzője, mint önkormányzati adóhatóság.

A működési engedélyezési eljárás során tehát az eljáró jegyzőnek a fentiek szerinti valamennyi adóhatóság felé megkereséssel kell élnie.

Az állami adóhatóság illetékességére a nem állami fenntartó székhelye az irányadó. Az APEH regionális igazgatóságainak elérhetőségeiről, valamint az illetékességi területről részletes információ kapható a www.apenh.hu weboldalon az „*ügyfélszolgálatok*” menüpont alatt.

A vámhatóság részéről az igazolás – országosan egységesen – a Vám- és Pénzügyőrség Számlavezető Parancsnokságától (1063 Budapest, Munkácsy u. 19/B.; 1406 Pf. 66) kérhető meg.

A nem állami fenntartókra (alapítványok, gazdasági társaságok) azonban tipikusan jellemző, hogy rendszerint több településen is rendelkeznek telephellyel, melyekre vonatkozó pontos adatok a működési engedély iránti kérelemhez csatolt cégkivonatból, illetve bírósági kivonatból megállapíthatók. Ilyen esetekben a jegyző akkor jár el jogszerűen, ha a fenntartó székhelye szerinti önkormányzati adóhatóságon túl a cégkivonatban szereplő valamennyi telephely fekvése szerinti önkormányzati adóhatóságot is megkeresi.

2. Több esetben tapasztaltuk, hogy a jegyző a működési engedélyezési eljárást ugyan illetéktelenesen végzi, ugyanakkor a működést engedélyező, vagy azt elutasító határozata jogorvoslati részében fellebbezés esetére már illetékfizetésre hívja fel az ügyfelet.

A jegyző fentiek szerinti eljárása a következő jogszabályi rendelkezésekre tekintettel jogszabálysértő:

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 153. § (2) bekezdése az eljárási költségek között nevesíti többek között az eljárási illetéket.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 133/A. § (1) bekezdése értelmében a gyámhatósági eljárás költségeit – a hivatkozott jogszabályhelyen megjelölt kivételekkel – az eljáró szerv viseli, ez a rendelkezés pedig kiterjed mind az I., mind pedig a II. fokú eljárásra, melyből következően fellebbezés esetén sem kérhető illeték.

Hasonló megállapítás tehető a szociális intézmények (szolgáltatások) működési engedélyezése tekintetében is, ahol a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/K. § (2) bekezdése kategorikusan kimondja, hogy a működési engedély kiadásával, módosításával és visszavonásával kapcsolatos eljárások illetékmentesek. Ez az illetékmentesség pedig a II. fokú eljárásra is kiterjed.

Ugyanakkor a Ket. 72. § (1) bekezdésének dd) pontja értelmében a határozat rendelkező részének tartalmaznia kell az eljárási költség viseléséről szóló döntést. Figyelemmel tehát az eljárási költségmentességről fentiekben kifejtettekre, indokolt, hogy a jegyző a jövőben a határozata rendelkező részében rögzítse az adott eljárás költségmentességének tényét.

3. Általános mulasztásként tapasztaljuk mind a gyermekjóléti, mind pedig a szociális intézmények (szolgáltatók) vonatkozásában, hogy a működést engedélyező jegyzők nem tesznek eleget a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatótevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről szóló 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet 14. §-ában, továbbá a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény és a falugondnoki szolgálat működésének engedélyezéséről, továbbá a szociális vállalkozás engedélyezéséről szóló 188/1999. (XII. 16.) Korm. rendelet 14. §-ában meghatározott legalább éves (kétéves) szakmai ellenőrzési kötelezettségüknek, illetve, ha ilyen szakmai vizsgálatra sor is kerül, az erről készült jegyzőkönyv csupán egyetlen megállapítást tesz, mely szerint az intézmény jogszerűen működik. A jegyzőkönyv azonban nem tartalmazza, hogy az ellenőrzés során a vizsgálatot végző mely tények, körülmények, dokumentumok ellenőrzésének tapasztalataira alapozta megállapításait, de az adott intézmény működési engedélyezése ügyében keletkezett ügyiratban sem található az éves szakmai vizsgálatral összefüggésbe hozható dokumentumok (pl. szakdolgozóról szóló kimutatás), így az ellenőrzés megállapított eredményének valóságosága is kétségbe vonható.

Ugyanakkor rendkívül ellentmondásos helyzetet eredményezhet, ha a működést engedélyező jegyzőnek az önkormányzata által fenntartott intézménynél kell hiányosságot megállapítania és a fenntartóval szemben szankciót alkalmaznia. Ezen esetek elkerülése érdekében hívtuk fel a jegyzők figyelmét 2007. decemberében megjelent tájékoztatónkban a Ket. 43. § (7) bekezdésére, mely szerint a hatóság a saját ügyének elintézésében hatóságként nem vehet részt. Így abszolút kizárási okra tekintettel az eljárásból történő kizárását kell kezdeményeznie a szociális és gyámhivatalnál.

Készítette:

Czudarhelyi Mária
Szociális és Gyámhivatal
Bács-Kiskun Megyei Kirendeltség

A kerekítés szabályai a gyermekvédelmi és a szociális pénzbeli és természetbeni ellátások összegének megállapítása során

Az 1 és 2 forintos címletű érmék bevonása miatt 2008. március 1. napjától hatályos kerekítési szabályok gyakorlati alkalmazása számos problémát vetett fel a pénzbeli és természetbeni ellátások összegének megállapítása során, különösen a közgyógyellátás tekintetében. A legfőbb bizonytalanság abból adódott, hogy a területi egészségbiztosítási pénztár, mint szakhatóság szakhatósági állásfoglalásában nem alkalmazta (alkalmazza) a kerekítés szabályait, az eljáró jegyzők pedig – hivatkozással a Ket. 44. § (2) bekezdésére, mely szerint a hatóság a döntése során kötve van a szakhatóság állásfoglalásához – ugyancsak mellőzték a kerekítést.

A kerekítés szabályai tekintetében alapvetően két törvényt kell irányadónak tekinteni. Egyrészt a **2008. évi III. törvényt**, amelynek 1. § (1) bekezdése általános jelleggel mondja ki, hogy fizetés esetén, ha a fizetendő végösszeg nem 5 forintra vagy annak egész számú többszörösére végződik, úgy a kerekítés általános szabályait kell alkalmazni. Ezen törvény 4. § (1) bekezdésének c) és d) pontja azonban külön rendelkezik arról, hogy a 2008. március 1. napja előtt megállapított ellátások kifizetését hogyan kell teljesíteni a gyermekvédelmi, illetőleg a szociális pénzbeli és természetbeni ellátások tekintetében. Ezt a külön rendelkezést pedig az tette szükségessé, hogy az általános kerekítési szabályoktól eltérően ezen ellátások kifizetése során **kizárólag a felfelé kerekítés alkalmazható**.

A jogalkotó azonban rendezni kívánta azt is, hogy a kerekítés hogyan érvényesüljön a 2008. március 1. napja után megállapított pénzbeli és természetbeni ellátások tekintetében. Erre vonatkozóan született meg és lépett hatályba 2008. március 1. napján a **2008. évi IV. törvény**, melynek 1. § (1) bekezdésének c) és d) pontja értelmében 2008. február 29-ét követően a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti pénzbeli és természetbeni ellátások, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti pénzbeli és természetbeni ellátások megállapítása, illetve összegük módosítása során – ideértve az ellátás megállapítását követő emeléseket is – mind a módosítás alapját képező összeget, mind a módosított összeget a legközelebbi 0-ra vagy 5-re végződő összegre **felfelé kell kerekíteni**, ha az nem 5 forintra vagy annak egész számú többszörösére végződik. **Ezen rendelkezésre tekintettel 2008. március 1. napjától pénzbeli és természetbeni ellátás csak 0-ra vagy 5-re kerekített összegben állapítható meg.** Tekintettel arra, hogy az ellátás összegének megállapításakor a felfelé kerekítés szabályainak alkalmazására törvény kötelezi az eljáró hatóságot, ebből következően a 2008. évi IV. törvény rendelkezéseinek alkalmazása nem eredményezi a Ket. 44. § (2) bekezdésének megsértését.

Készítette:

Czudarhelyi Mária

Szociális és Gyámhivatal
Bács-Kiskun Megyei Kirendeltség

Kérdések és válaszok / szociális pénzbeli és természetbeni ellátások

Közgyógyellátásra jogosultság:

Kérdés:

Kérelmező III. csoportú rokkantsága alapján részesült rokkantsági nyugdíjban. Állapotromlása miatt az I. fokú orvosi bizottság a felülvizsgálata során II. csoportú rokkantságot állapított meg. A nyugdíjbiztosítási szerv azonban már nem módosította a nyugellátás folyósításának jogcímét, ugyanis kérelmező időközben betöltötte a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt. Megállapítható-e alanyi jogon az Szt. 50. § (1) bekezdése alapján a közgyógyellátásra jogosultsága?

Válasz:

Az Szt. 50. § (1) bekezdés g) pontja ebből a szempontból egyértelmű rendelkezést tartalmaz. Közgyógyellátásra jogosult az, aki I., vagy II. csoportú rokkantsága alapján részesül nyugellátásban, baleseti nyugellátásban. Az alanyi jogosultság megállapításához nem elegendő az orvosi bizottság szakvéleménye. Minden esetben meg kell győződni arról, hogy nyugellátásának folyósítását is ez a tény alapozza-e meg. Hiába I. vagy II. csoportú rokkant, ha nem az alapján részesül nyugellátásban, akkor a jogosultság nem állapítható meg.

Kérdés:

Az elsőfokú hatóság 2007. évben kérelmező jövedelme és gyógyító ellátásának költsége alapján az Szt. 50. § (2) bekezdése szerint normatív alapon közgyógyellátásra jogosultságot állapított meg. Kérelmező a jogosultság lejártakor benyújtott új kérelméhez csatolta a 10. sz melléklet szerinti orvosi igazolást, jövedelme továbbra is a jogosultsági határ alatt volt. Az elsőfokú hatóság ezt követően megkereste a szakhatóságot. A kiadott új szakhatósági állásfoglalás szerint azonban a rendszeres gyógyító ellátás költsége oly mértékben lecsökkent, hogy nem érte el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 10 %-át. Így az új szakhatósági állásfoglalás alapján már nem lehetne a jogosultságot megállapítani.

Kérdés, hogy ilyen esetekben vissza lehet-e térni az egyébként 18 hónapnál nem régebbi szakhatósági állásfoglaláshoz vagy a kérelmet el kell utasítani.

Válasz:

A módosított 1993. évi III. törvény 50/B. § (1) bekezdése értelmében az Szt. 50. § (2)-(3) bekezdése szerinti „normatív”, illetve „méltányossági” jogosultságot és a gyógyszerkeretet 18 hónapnál nem régebben kiadott szakhatósági állásfoglalás alapján lehet megállapítani. A 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet 35. § (10) bekezdése értelmében az Szt. 50. § (2)-(3) bekezdése szerinti kérelem esetén nem kell a háziorvos havi gyógyító ellátásokról kiállított igazolását csatolni, ha a kérelmező 18 hónapnál nem régebben kiadott szakhatósági állásfoglalással rendelkezik és a jogosultsága, illetőleg a gyógyszerkerete új szakhatósági állásfoglalás alapján történő megállapítását nem kéri.

Ez tehát azt jelenti, hogy az 50. § (2)-(3) bekezdése szerinti kérelem benyújtásakor, minden esetben be kell szerezni az ügyfél nyilatkozatát, melynek tartalmaznia kell, hogy új szakhatósági állásfoglalás alapján kéri a gyógyszerkerete megállapítását, vagy fel kívánja használni a rendelkezésére álló, 18 hónapnál nem régebbi szakhatósági állásfoglalást. A nyilatkozatot az eljárás megindításakor írásban rögzíteni kell. Egyidejűleg arról is tájékoztatni kell az ügyfelet, hogy az új szakhatósági állásfoglalásban megadott rendszeres gyógyító ellátás költsége, gyógyszerköltsége nemcsak emelkedhet, de csökkenhet is. A csökkenés akár olyan mértékű is lehet – mint ahogyan a példában is szerepel – hogy már nem lesz lehetséges

a jogosultság megállapítása. A hatóság az ügyfél nyilatkozata szerint köteles eljárni. A nyilatkozat beszerzésének elmaradása, a tényállás tisztázását gátló, súlyos eljárásjogi szabálysértés. Ha az ügyfél az új szakhatósági állásfoglalás beszerzését kérte, úgy utólag már nincs jogszabályi lehetőség visszatérni a 18 hónapnál nem régebbi szakhatósági állásfoglalás felhasználásához. Így a feltételek teljesülésének hiányában a kérelmet el kell utasítani.

Figyeljünk rá!

Hat hónapon belül benyújtott új kérelem elbírálása:

A módosított 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet (Korm. r.) 35. § (9) bekezdése értelmében, ha a közgyógyellátásra jogosultság megállapítása iránti kérelmet jogerősen elutasították és a hat hónapon belül benyújtott új kérelem a havi rendszeres gyógyító ellátás költségének a gyógykezelést szolgáló terápia, illetőleg a gyógyszerek térítési díjának változása következtében történt emelkedésén alapul, akkor az újabb kérelemhez mellékelni kell a háziorvos erre vonatkozó nyilatkozatát.

Az Szt. 50. § (6) bekezdése szerint, ha a közgyógyellátásra jogosultság iránti kérelmet jogerősen elutasították és az újabb kérelem benyújtásáig a gyógykezelést szolgáló terápiában, illetőleg a gyógyszerek térítési díjában nem következett be olyan változás, amelynek következtében a havi rendszeres gyógyító ellátás költsége megnőtt és a kérelmező jövedelme nem változott, a jegyző a kérelmet a Ket. 30. § e) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az elsőfokú eljárás során ezekben az esetekben mindig meg kell követelni a Korm. r. 35. § (9) bekezdés szerinti háziorvosi nyilatkozat becsatolását, amelyet az elsőfokú iratok között is el kell helyezni. Ez a nyilatkozat nem azonos a Korm. r. 35. § (2) bekezdése, illetve a 10. sz. melléklete szerinti adattartalmú igazolással.

A nyilatkozat a kérelem kötelező melléklete, beszerzésének elmaradása a tényállás tisztázását gátló, súlyos eljárásjogi szabálysértés. Ha a kérelemhez nem csatolták, úgy az elsőfokú hatóságnak a háziorvosi nyilatkozat hiánypótlási eljárás során történő „beszerzését” követően, annak tartalma alapján lehet eldönteni, hogy a szakhatóság megkereshető-e, vagy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 30. § e) pontja alapján a kérelem érdemi vizsgálat nélkül – végzéssel történő – elutasításának van helye.

Gyógyszerkeret felülvizsgálata:

Amennyiben az ellátásban részesülő személy egészségi állapotában, a gyógykezelését szolgáló terápiában, illetőleg a keret megállapításakor figyelembe vett gyógyszerek térítési díjában olyan változás következik be, amelynek következtében havi rendszeres kiadása a gyógyszerkeret megállapításakor figyelembe vett gyógyszerköltséghez képest ténylegesen legalább 1000 forinttal megváltozik, az ellátásban részesülő személy kérelmére lehetőség van az egyéni gyógyszerkeret év közbeni felülvizsgálatára. A felülvizsgálat során az egyéni gyógyszerkeret újbóli megállapítására abban az esetben kerül sor, ha a gyógyszerköltség havi változásának összege az 1000 forintot eléri. (Szt. 50/B. § (2)-(3) bekezdése).

A Korm. r. 39. § (1) bekezdése előírja, hogy az egyéni gyógyszerkeret felülvizsgálatára irányuló kérelemhez mellékelni kell – a 10. számú melléklet szerinti háziorvosi igazoláson túl – a háziorvos nyilatkozatát arról, hogy a közgyógyellátásra jogosult személy által havonta rendszeresen használt gyógyszerek térítési díjának a jogosultság megállapítása óta eltelt időszakban történt emelkedése meghaladja a havi 1000 forintot. A nyilatkozat formájára vonatkozó kötött előírásokat a rendelet nem tartalmaz.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az elsőfokú eljárás során ezekben az esetekben mindig meg kell követelni a Korm. r. 39. § (1) bekezdés szerinti háziiorvosi nyilatkozat becsatolását, amelyet az elsőfokú iratok között is el kell elhelyezni. Ez a nyilatkozat nem azonos a Korm. r. 35. § (2) bekezdése, illetve a 10. sz. melléklete szerinti adattartalmú igazolással.

A nyilatkozat a kérelem kötelező melléklete, beszerzésének elmaradása a tényállás tisztázását gátló, súlyos eljárásjogi szabálysértés. Ha a kérelemhez nem csatolták, úgy az elsőfokú hatóságnak a háziiorvosi nyilatkozat hiánypótlási eljárás során történő „beszerzését” követően, annak tartalma alapján lehet eldönteni, hogy a szakhatóság megkereshető-e, vagy a kérelem elutasításának van helye.

Rendszeres szociális segély:

Kérdés:

A rendszeres szociális segélyben részesülő jogosult házastársa az Szt. 99. §, valamint a 112/2006. (V. 12.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó munka-rehabilitáció keretében végez tevékenységet, napi 6, heti 30 órában. Munka-rehabilitációs díjban részesül, melynek összege a mindenkori kötelező legkisebb munkabér 30 %-ának időarányos része. A jogosult a bejelentési kötelezettségének határidőben eleget tett. A rendszeres szociális segély számításakor jövedelemnek számít-e a munka-rehabilitációs tevékenység folytatására kötött megállapodás alapján kapott összeg? S ha igen, akkor rendszeres jövedelem-e ez?

Válasz:

Az Szt. 4. § (1) bekezdés a) pontja felsorolja, hogy mi az, ami nem minősül jövedelemnek.

A meghatározásban nem szerepel a munka-rehabilitációs díj, mint kivétel, ezért azt a jelenleg hatályos szabályozás szerint a rendszeres szociális segély szempontjából jövedelemként kell figyelembe venni.

Amennyiben az érintettel kötött megállapodás szerint a jogviszony legalább három egymást követő hónapban fennáll, úgy ezt tartós jövedelemváltozásnak kell tekinteni, és a felülvizsgálatot az Szt. 25. § (6) bekezdése és (7) bekezdés b) pontja és (8)- (10) bekezdései szerint kell elvégezni.

Készítette:

Szedlacsek dr. Pelle Beatrix
Szociális és Gyámhivatal
Békés Megyei Kirendeltség

Szociális nyári gyermekétkeztetés

Felhívjuk a települési önkormányzatok Jegyzőinek figyelmét, hogy az elmúlt évekhez hasonlóan a Kormány tervezi a szociális nyári gyermekétkeztetés megszervezését. A tervezet alapján az igények felmérésére és összesítésére a 2007-es évhez képest korábban kerül sor, ezért kérjük, hogy az előzetes igényfelmérésre a gyermekjóléti szolgálatok közreműködésével szíveskedjenek felkészülni.

A miniszteri rendelet tervezete megtalálható a Szociális és Munkaügyi Minisztérium honlapján a www.szmm.gov.hu / jogtár / Egyeztetés alatt álló jogszabályok / Lejárt véleményezési határidejű jogszabálytervezetek / A települési önkormányzat részére szociális

nyári gyermekétkeztetés céljából nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól / Az előterjesztés szövege: PDF, 10.5 MB elérési útvonalon.

Készítette:

Berta László

Szociális és Gyámhivatal

Információk elérhetőségekről, változásokról

Jegyzői változások Békés megyében (2008. február 20. – április 10.)

<i>Település</i>	<i>Távozó/távol lévő jegyző neve</i>	<i>Változás oka</i>	<i>Új jegyző neve</i>	<i>Jogviszony alapja</i>	<i>Változás időpontja</i>	<i>Megjegyzés</i>
Végegyháza	Paulik Katalin	áthelyezés	Pál Andrea	kinevezés	2008. március 1.	

Jegyzői változások Csongrád megyében (2008. február 20. – április 20.)

<i>Település</i>	<i>Távozó/távol lévő jegyző neve</i>	<i>Változás oka</i>	<i>Új jegyző neve</i>	<i>Jogviszony alapja</i>	<i>Változás időpontja</i>	<i>Megjegyzés</i>
Nagytőke	---		Dóczi Margit	kinevezés	2008. április 1.	

Más szervek tájékoztatói

A Csongrád Megyei Egészségbiztosítási Pénztár tájékoztatója

A Csongrád Megyei Egészségbiztosítási Pénztár az önkormányzatok által ellátásban részesülő személyek egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságának érdekében a hivatkozott jogszabályon alapuló bejelentési kötelezettséggel összefüggésben az alábbi tájékoztatót teszi közzé:

A társadalombiztosítás ellátásaira és magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban Tbj.) 44/A. § (2) bekezdése értelmében az illetékes települési önkormányzat jegyzője a személyi adatok és a TAJ-szám megjelölésével bejelentést tesz az egészségbiztosítási szervnek a rendszeres szociális segélyben, az ápolási díjban, az időskorúak járadékában és a hadigondozotti pénzellátásban részesülő személyekről az ellátást megállapító határozat jogerőre emelkedését és az ellátás megszűnését követő 10 napon belül.

Az illetékes települési önkormányzat jegyzője bejelentést tesz arról a személyről is, akinek a szociális rászorultságát a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 54. §-a alapján megállapította. A bejelentést a szociális rászorultság megállapításáról szóló határozat jogerőre emelkedését követő 10 napon belül kell az egészségbiztosítási szerv részére teljesíteni. A bejelentésnek tartalmaznia kell azt is, hogy a jogosultságot milyen időtartamra állapították meg.

A bejelentést az OEP honlapjáról (www.oep.hu) letölthető ügynevezett „Jelent „ programon keresztül gépi adathordozón, vagy külön megállapodás megkötését követően elektronikus úton kell megküldeni a területileg illetékes Egészségbiztosítási Pénztár részére.

A bejelentés elmulasztása, illetve a hibás vagy késedelmes teljesítés miatt az Önkormányzat a már hivatkozott jogszabály 44/A. § (7) bekezdése alapján mulasztási bírsággal sújtható.

A fentiek alapján bejelentett személyi kör a Tbj. 16. § (1) bekezdés h), illetve o) pontja alapján térítésmentesen jogosult egészségügyi szolgáltatásra.

Az Önkormányzatok által eddig megküldött és feldolgozott jelentések vonatkozásában megállapítható, hogy a bejelentett adatok igen sok hibát tartalmaznak.

Sok esetben az ellátott neve nem pontos (pl. második keresztnév nem kerül feltüntetésre, néven belüli elírás, kötőjel elhagyása, rövid-hosszú magánhangzók), vagy a hiba oka lehet továbbá a társadalombiztosítási azonosító jel számának (TAJ) elírása.

Ugyanígy hibás jelentést eredményez az is, amikor ugyanazon ellátás kezdete egy adott személy esetében több egymástól eltérő dátummal kerül bejelentésre.

A sorozatos hibák elkerülése érdekében az Önkormányzat munkatársainak szükséges volna az ellátást igénybe vevő személlyel az adatait a személyes okmányokban foglaltakkal pontosan egyeztetni, s az így egyeztetett adatot lehet csak a „Jelent „ programban rögzíteni.

A nem a személyes okmányoknak megfelelő, egyeztetés nélkül megküldött adatokkal teljesített bejelentés egy olyan gyakran előforduló tipikus hibaforrás, melyet később igen nehéz kijavítani.

Lehetőség van arra, hogy az Önkormányzat célzott irányú megkeresése esetén adategyeztetés céljából megküldésre kerüljön az általa egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság érdekében eddig bejelentett ellátottak adatai.

Amennyiben eltérés mutatkozik az Önkormányzat és a Pénztár adatállománya között, úgy egy megismételt jelentéssel az adatok javíthatóak, illetve az elmaradt jelentések pótolhatók.

2008. április hó 1. napjától lehetővé vált a bejelentett egészségügyi szolgáltatásra jogosult ellátottak vonatkozásában a hibalista nyomtatása, mely a jelentés beolvasását követően a hibák mielőbbi kijavítása érdekében haladéktalanul visszaküldésre kerül a jelentésre kötelezett Önkormányzatnak.

Az egészségügyi szolgáltatóknál elvégzett jogosultság ellenőrzés során – a bejelentés elmulasztása, vagy hibás bejelentés miatt – az egészségügyi szolgáltatás igénybe vételére nem jogosultként visszaigazolt személyek, az új hatályos jogi szabályozás szerint az Egészségbiztosítási Pénztárak ügyfélszolgálatain okirati bizonyítási eljárás keretén belül kezdeményezhetik az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságuk rendezését.

A személyesen megjelenő ügyfél az ügyfélszolgálat részére nyitva álló helyiségben elhelyezett tájékoztatóból tudomást szerezhet arra vonatkozóan, hogy az okirati bizonyítás során milyen dokumentumokkal tudja hitelt érdemlően bizonyítani azt, hogy egészségügyi szolgáltatásra jogosult.

Az előírásnak megfelelő okirat bemutatása esetén az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság már az ügyfélszolgálaton, a nyilvántartásba vételt követően ideiglenesen megállapításra kerül.

Ezt követően közigazgatási eljárás keretén belül ellenőrzésre kerülnek az okirati eljárás során benyújtott dokumentumok, illetve azzal összefüggésben a nyilvántartás által rögzített adatok, és amennyiben szükséges, a bejelentésre kötelezett felszólításra kerül az elmulasztott bejelentési kötelezettségének haladéktalan teljesítése érdekében.

Fontos kiemelni, hogy 2008. évben azon ügyfelek kik egészségügyi szolgáltatásra a nyilvántartás szerint nem jogosultak – de érvényes TAJ kártyával rendelkeznek –, a térítésmentes ellátásokat továbbra is ingyenesen vehetik igénybe, azonban az orvosnál kapott tájékoztató szerint kötelesek megjelenni a helyi Egészségbiztosítási Pénztárnál a jogviszony rendezése érdekében.

Szeged, 2008. április 15.

Csongrád Megyei Egészségbiztosítási Pénztár
Szeged

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

A Dél-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal regionális közigazgatási tájékoztatója

A kiadásért felelős: Dr. Siket Judit hivatalvezető

Szerkeszti: Koordinációs és Szervezési Főosztály

A szerkesztésben közreműködik: Dr. Lőrincsik Péter

lorincsik.peter@darkh.hu

✉ 6741 Szeged, Rákóczi tér 1.

☎ 62/562-662

📠 62/562-601

✉ vezeto@darkh.hu